БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 10 (4408)
13 ЯНВАРЬ, 1981 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СЎНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ 12 январь куни Тошкентда Ўзбекистон саноатининг бир қанча тармоқларида ишлаб чиқарилган буюмларнинг кўриги бўлиб ўтди. Бу кўрик товар ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан кўпайтиришга қаратилган тадбирлар тўғрисидаги ўзига хос ҳисобот бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Министрлар Советии Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев 12 январь куни янги товарлар экспозициясини кўздан кечирдилар.

Бўлиб ўтган суҳбатда Ш. Р. Рашидов халқ учун товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида корхоналарнинг коллективлари олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди.

⊙ Кейинги ўн йил мобайнида СССР билан Франция ўртасида лицензиялар айирбошлаш ўн баравар ошди. Патент-лицензия масалалари юзасидан Совет-Франция аралаш ишчи группасининг 12 январь куни Тошкентда очилган XI сессиясида ана шу рақам айтиб ўтилди.

Сессия тўрт кун давом этади.

АССАЛОМ, ЧИМЁН!

РЕПОРТАЖ

Ўтган шанба куни эрталаб ҳаво яхши бўлмади. Чимёнга дам олиш учун боришга тайёргарлик кўраётган ҳамшаҳарларимиз шунинг учун ҳам саросимага тушиб қолишди. Ҳамма ёқни қалин туман қоплаган. Улар бир-бирларига, наҳотки табиатнинг инжиқлиги туфайли дам олишга боролмасак, деган савол назари билан қарашади. Лекин орадан кўп ўтмасдан, машиналарга чиқилсин, деган овоз янгради. Шундан кейин қишки дам олиш ихлосмандлари— Куйбишев районининг аҳолиси тушган автобуслар колоннаси йўлга чиқди. Автобуслар Чирчиққа етганида дам олувчилар очиқ ҳавонинг гувоҳи бўлишди. Қуёш чарақлаб турар, ҳаво мусаффо эди. Колоннани давлат автомобиль инспекциясининг энг тажрибали ходимлари кузатиб боришарди.

Тўғрисини айтганда, дам олувчилар шаҳарда бекорга ҳавотирланишган экан. Чимённинг ён бағирлари, чўққилари оппоқ қор билан қопланганди. Бу айниқса, чанғи ва чана спорти ихлосмандларининг қувончига қувонч қўшди. Дарҳол прокат пунктларининг олди одамлар билан тўлди. Навбатда турганларнинг орасида сочларига оқ оралаб қолган кексалар, ўрта ёшли оталар ва оналар, болалар ҳам бор эди. Улар ўзларига керакли анжомларни олганларидан кейин бири арқон йўли томон, иккинчиси чана трассаси томон, учинчиси эса эстрада концерти намойиш қилинаётган майдонга томон жўнаб кетишди. Эстрада майдончасида дам олаётганлар Қорбобо ва Қорқиз билан учрашдилар. Очиқ майдонда халқ чолғу асбоблари оркестри, духовой оркестрлар концерт кўрсатди. Шу ерда энг яхши ижро этилган рақс ва қўшиқ конкурси ўтказилди. Қорбобо ва Қорқиз конкурс ғолибларига совғалар топширишди.

Эстрададан узоқ бўлмаган масофада спорт мухлислари ўзаро баҳс юритдилар. Улар шахмат ва шашка, футбол ва волейбол, стол тенниси бўйича биринчилик ўтказишди.

Биз суҳбат чоғида тошкентликларнинг қандай дам олганликларини аниқлаб олиш имконига эга бўлдик.

Почукова Любовь Сергеевна, 4-қурилиш тресті комплектлаш бўлимининг инженери. У фарзандлари Валерий ва Ирина билан дам олгани келган.

— Оиламиз бутун умрини Тошкентда ўтказган бўлишига қарамасдан, биринчи марта Чимёнга чиқдик. Тўғрисини айтганда, бу ерда дам олиш ниҳоятда ҳузурбахш экан. Қизим шу ерда дам олиш учун циркка бориш ниятидан ҳам воз кечди.

Артамонов Геннадий Константинович, Автомобиль йўллари министрлиги алоқа воситаларини ривожлантириш бюросининг мудири. У 1965 йилдан буён ҳар йили Чимёнда дам олиб келмоқда.

— Одатда биз ҳамкасб дўстларимиз билан бирга «Спартак» кўнгилли спорт жамиятига қарашли базага келиб турамиз. Жума кунноёқ базага етиб келамиз. Кейин шанба ва якшанба кунларини ҳам тоғ бағрида ўтказамиз. Тўғрисини айтганда, дам олиш жуда яхши ташкил қилинган. Прокат пунктларида дам олувчиларнинг эҳтиёжига яраша чана ва чанғилар бор. Одатда дам олувчилар чанғида учишни яхши кўришади. Чунки улар дастлабки кўникмани инструкторларнинг ёрдамида олишади.

Колимбанис Владимир Павлович, «Ташсельмаш» заводи ҳаракат хавфсизлиги инженери. У Чимёнда дам олиш учун турмуш йўлдоши Вера Ивановна ва қизи Ольга билан бирга келган:

— Биз Чимёнда биринчи марта бўлаётганимиз йўқ. Бу ерда дам олувчиларнинг овқатланиши учун тўла шароит яратилган. Айни пайтда спорт мусобақалари ҳам юксак савияда ташкил қилинмоқда. Машғулотлардан ҳориган дам олувчилар концертлар кўриши, куй тинглашлари ва рақс томоша қилишлари мумкин. Бу ердаги энг муҳим нарса, соф ҳаводир. Донишмандлар айтганидек, соф ҳавода ўтказилган бир кун киши учун бир ҳафталик куч-қувват тўплаш имконини беради.

Таня Кемпор, дам олиш зонасига Еттисойдан келган. У ҳозир 10-синфда ўқимоқда. Синфдошлари билан келишиб, биргаликда ҳордиқ чиқаришга аҳд қилишган:

— Бизнинг Чимён қўйнига биринчи марта бўлишимиз. Тоғда дам олиш анча хавфли, дейишган эди. Лекин ташкилотчиларнинг ғамхўрликлари туфайли биз ниҳоятда мириқиб ҳордиқ чиқардик. Чанғида учишнинг ўзгача завқи бор. Чунки Тошкентда ҳам, бошқа ваҳоларда ҳам ҳали қор ёққани йўқ.

...Соат тўрт. Дам олувчиларнинг уйга қайтиш вақти келди. Улар машинага ўтириб йўлга чиқишди. Уларнинг қалбида қандайдир бир завқ, миннатдорчилик туйғуси бор эди. Улар тоғ бағрида бир кун бўлиб, бир ҳафталик куч-қувват йиққанларидан, сиҳат-саломат ўз оилаларининг бағрига қайтаётганларидан миннатдор эдилар.

Ҳа, Чимёнда қишки дам олиш мавсуми бошланди. Мавсумни бошлаб берган Куйбишев районининг меҳнаткашлари тоғ бағрида ҳордиқ чиқариш учун яратилган шароитни кўриб, хурсанд бўлишди. Уста ошпазлар тайёрлаган таомларни тамадди қилишди. Чанғи, чана йўлкаларида ўзаро куч синашдилар. Қисқа қилиб айтганда, дам олиш ниҳоятда мазмунли ўтди. Энди навбатни бошқа районларнинг меҳнаткашлари олишади.

Б. РЯЗАНЦЕВ.
Автор фотолари.

XXVI ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ— КПСС XXVI СЪЕЗДИГА

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ ОДИМИ

Тошкентдаги саноат корхоналарининг ишлаб чиқариш коллективлари КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўриб, ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йили зарбдор вахтасини муваффақиятли якунладилар.

Ўзбекистон пойтахтининг саноат, транспорт ва алоқа корхоналари 1980 йилнинг январь-декабрь ойларида саноат маҳсулоти реализация қилиш бўйича планни 101,8 процент бажардилар. Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 101,6 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати 106,3 процентни ташкил этди, меҳнат унумдорлиги 1979 йилнинг январь-декабрь ойларига нисбатан 4,7 порцент ўсди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши 74,6 процент бўлди. Товар маҳсулот реализация қилиш бўйича давлат топшириғини шаҳарнинг барча районлари бажарди.

Шаҳар районларида 1980 йил планининг бажарилиши ва саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръати қуйидаги маълумотлар билан изоҳланади:

Шаҳар районлари	Реализация бўйича планнинг бажарилиши (процентларда): 1980 йил декабрь ойида	Реализация бўйича планнинг бажарилиши (процентларда): 1980 йил январь-декабрь ойларида	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда): Реализация бўйича	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда): Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда): Меҳнат унумдорлиги бўйича	1980 йилнинг январь-декабрь ойларида социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши (процентларда)
Шаҳар бўйича	104,1	101,8	105,2	106,3	104,7	102,2
Акмал Икромов райони	103,1	102,0	103,3	103,3	102,2	116,7
Киров райони	103,3	102,2	106,4	106,8	106,7	101,4
Куйбишев райони	96,8	100,7	101,4	102,9	101,6	63,7
Ленин райони	101,4	101,5	105,5	107,7	109,0	106,8
Октябрь райони	102,8	102,7	101,6	102,5	101,6	117,3
Собир Раҳимов райони	102,8	102,6	105,5	107,9	106,3	104,8
Сергели райони	102,9	101,7	109,4	111,7	104,5	87,2
Фрунзе райони	121,5	101,1	103,3	104,2	100,2	146,8
Чилонзор райони	104,2	103,4	109,7	109,6	107,6	122,9
Ҳамза райони	104,3	102,3	107,9	109,0	107,1	100,6

Тошкент саноати ўтган йилнинг ўн икки ойи мобайнида планга қўшимча 56 миллион 247 минг сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилди. Шу жумладан, Акмал Икромов райони 2.219 минг сўмлик, Киров райони 3.754 минг сўмлик, Куйбишев райони 3.763 минг сўмлик. Ленин райони 5.238 минг сўмлик, Октябрь райони 5.102 минг сўмлик, Собир Раҳимов райони 5.870 минг сўмлик, Сергели райони 2.444 минг сўмлик. Чилонзор райони 2.827 минг сўмлик. Ҳамза райони 20.736 минг сўмлик, Фрунзе райони 4.111 минг сўмлик планга қўшимча маҳсулот бердилар. Трактор, «Узбекхлопкомаш» машинасозлик заводи, «Эталон», электротехника, химия фармацевтика, 4-темир-бетон буюмлари заводлари, 10-авторемзавод, «Геологоразведка», ғўзапоядан плиталар ишлаб чиқарувчи завод, ёғочни қайта ишлаш заводи, асфальт-бетон заводи, электр-рўзғор буюмлари заводи, «Средазгазавтоматика» заводи; «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбексельмаш», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси, тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, кўн-галантерея ва спорт буюмлари бирлашмаси «Тошкент» мебель, «Тошкент» мармар бирлашмалари, металлни қайта ишлаш бирлашмаси; кўн-галантерея, 1-пойафзал, упаэлик, 2-пойафзал, тамаки фабрикалари, шунингдек, «Узбекэнергоремонт» «Ташкентвино», 1-уйсозлик комбинатлари ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришда юксак суръатларга эришдилар.

Кўпгина корхоналар ўзларининг шартномадаги мажбуриятларини бажара бориб муҳим халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш бўйича топшириқни уддаладилар. Шаҳарнинг барча корхоналари йиллик топшириқни бажаришди.

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ хўжалигига кўплаб турли хил электр аппаратлари тайёрлаб бермоқда. Ушбу суратда техника назорати бўлими ходими А. Попов, монтаж цехи бошлиғи ўринбосари М. Содиқов ва бош инженер ўринбосари Ю. Еремченко тайёр маҳсулот ҳужжатларини тайёрлашмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИДА

ТАДБИРЛАР ПЛАНИ АСОСИДА

БУГУН

«Партия-раҳномамиз», «Ўнинчи беш йиллик қаҳрамонлари» мавзуида шаҳримизнинг қатор клубларида, маданият уйлари ва саройларида КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XX съездига бағишланган фотовиставкалар очилади.

Республика маданият министрлиги мамлакатимиз ҳаётининг муҳим саналари бўлмиш съездлар кунини муносиб кутиб олиш учун бир қанча маданий тадбирлар планини тузиб чиқди.

Ана шу план асосида шу кунларда тўқимачилик комбинати, авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, агрегат заводининг маданият саройларида «Съезддан-съездга ча» мавзуида меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан қизғин учрашувлар, лекция кечалари ўтказилмоқда.

● ТОШКЕНТ—ЖАҲОНГА

ЎЗБЕКИСТОН КЕРАМИКАСИ ШУҲРАТИ

БУГУН

республика халқ бадиий ҳунармандчилик корхоналари бирлашмаси коллективи Ўзбекистон корхоналарида ишлаб чиқарилаётган нафис буюмларни жаҳоннинг турли мамлакатларига экспорт қилишга киришди.

Биринчи навбатда Чехословакия Социалистик Республикасининг буюртмаси адо этилади. Бу мамлакат Риштон керамика заводида ишлаб чиқариладиган сопол лаган ва косаларнинг 15 минг донаси учун буюртма берган эди. Буюртма биринчи ва иккинчи кварталда ўз адреси бўйлаб жўнатилади.

Бирлашма бошлиғи Раъно Хайитовна Отажонова бадиий буюмларнинг жаҳон мамлакатларида қозонаётган шуҳрати ҳақида қуйидагиларни маълум қилди:

— Офтобдек чарақлаб турадиган Ўзбекистон лаганларини ўтган йили Англия, Финляндия, Чехословакия мамлакатлари сотиб олдилар. Уларга 36 минг сўмлик атрофида маҳсулот жўнатилган эди.

Бу йил республика бадиий ҳунармандчилик корхоналари Туркиянинг Измир, ГДРнинг Лейпциг шаҳарларида ўтказиладиган халқаро саноат ярмаркаларига қизғин тайёргарлик кўришга киришдилар. Биз бу ярмаркаларга Тошкент шаҳридаги бадиий буюмлар, музика асбоблари, «Совғалар» фабрикаларининг маҳсулотларини юборишни мўлжаллаб турибмиз.

БУЮРТМАНИ ТАЙЁРЛАШ БОШЛАНДИ

БУГУН

«Компрессор» заводининг меҳнат аҳли жаҳоннинг турли мамлакатларига юборилиши лозим бўлган қудратли компрессор машиналарининг дастлабки туркумларини тайёрлашга киришди.

Машинасозлар шу ойнинг ўзида Монголия Халқ Республикасига 35 та, Польшага 10 та, Жазоирга 1 та. Яман Халқ Демократик Республикасига 2 та, Болгария Халқ Республикасига 15 та машинани юборишни мўлжалламоқдалар. 1981 йилнинг биринчи квартали буюртмасига биноан дўст мамлакатларга 66 та машина етказиб берилиши мўлжалланган.

Корхона маҳсулотларини иккинчи кварталда ҳам бир қатор мамлакатлар сотиб оладилар. Улар орасида Куба, Польша, Монголия, Болгария мамлакатлари бор.

Корхона маҳсулотининг шуҳрати йил сайин ошиб бормоқда. «ПР—10М» маркали компрессор машиналари 1979 йилда Жазоир ва Измир шаҳарларида бўлиб ўтган халқаро саноат ярмаркаларида муваффақият билан намойиш қилинган эди.

Республика бўйлаб

ЯНГИ СУТ ФАБРИКАСИ

Навоий шаҳрида барпо этилган янги сут заводи бир сменада ўттиз тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Бу ерда кефир, қаймоқ, сметана, творог ва бошқа маҳсулотлар тайёрлайдиган замонавий машина-ускуналар ўрнатилган. Шаҳар меҳнаткашлари съездолди вахтасида туриб, янги корхонанинг қувватини муддатидан илгари ўзлаштиришга қарор қилдилар: биринчи кварталнинг охиридаёқ лойиҳада белгиланган иш режимига етиб олишга қарор қилдилар.

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

Қўқон пойафзал фабрикасининг цехларида баҳор аломатлари намоён бўлди. Корхонанинг бешта поток линияси баҳорги-ёзги мавсум учун буюмлар: сандалет, босоножка, қизларнинг бежирим туфлиларини ишлаб чиқаришга киришди. Қўқонликлар баҳор фаслигача магазинларга 800 минг жуфтдан кўпроқ ана шундай пойафзал жўнатадилар. Пойафзалнинг ҳар беш жуфтдан бир жуфти сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

(ЎзТАГ).

⊙ МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИДА

Янги экспонатлар

БУГУН

шаҳримиздаги халқ амалий санъати музейи ўз залларига бир қанча янги экспонатларни қабул қилиб олди. Музей ҳар бир ойда республикамиз областларидан халқ амалий санъатининг яққол ифодаси бўлмиш экспонатлардан ўндан ортиқ хилини қабул қилади. Навбатдаги экспонатларни музей Бухоро областидан олди. XIX асрда Бухоро чеварлари тиккан зарбоф тўн ва ойпалак билан музей фонди яна бойиди.

Музейдаги экспонатларни ҳар ойда 20 мингдан ортиқ киши— чет эллик туристлар, шаҳримиз меҳмонлари ҳамда халқ санъати ишқибозлари келиб кўрмоқдалар.

ЖАНГЧИ АЁЛ ҲИКОЯСИ

Мария Кириловна Васильчикова Улуғ Ватан уруши йилларида Москвадан Берлингача бўлган жанговар йўлни босиб ўтди. Эндиликда у совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати ва эришган оламшумул ғалабасининг актив тарғиботчиларидан бири ҳисобланади. Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениеси ўзининг чарчамас лектори Мария Кириловна Васильчиковани Ўзбекистон, шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб қатор учрашувлар ўтказишга юборди.

Лектор республикамизнинг Сирдарё, Қашқадарё, Андижон, каби областларида бўлиб, жуда кўп корхоналарда ўзининг фронтдошлари билан учрашди, мазмунли суҳбатлар ўтказди. Лекторнинг суҳбат мавзуи «Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқининг қаҳрамонона жасорати» деб аталади.

Мария Кириловна Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи жангчилари ҳузурида ҳам бўлиб, суҳбатлар ташкил қилди.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

САЛЬВАДОРДАГИ КУРАШ ҚИЗҒИН ТУС ОЛМОҚДА

Сальвадор халқининг қонхўр режимга қарши, озодлик, мустақиллик ва демократия учун кураши янги поғонага кўтарилди. Фарабундо-Марти номидаги миллий озодлик фронти отрядларининг янги йил арафасида ҳукмрон хунтанинг зулмкор қуролли кучларига қарши авж олдириб юборган ҳужуми кун сайин кучайиб бормоқда, ҳукмрон хунтанинг ўзи эса Вашингтоннинг кенг миқёсдаги молиявий ва ҳарбий ёрдами билангина ҳокимият тепасида турибди. Мамлакат бутун территориясининг чорак қисми ҳозир қўзғолончилар назорати остига ўтди. Озод этилган районларда халқ ҳокимияти органлари тузилмоқда. Мамлакатнинг бошқа районларида ҳам ҳукуматга қарши ғалаёнлар тобора кенг миқёс касб этмоқда. Чет эл ахборот агентликларининг хабарларига кўра, қўзғолончилар ҳукумат қўшинларининг мамлакат пойтахти —Сан-Сальвадордан шимолроқдаги муҳим таянч пункти бўлмиш Дельгадо шаҳрини қуршаб олганлар. Қўзғолончиларнинг отрядлари пойтахтнинг ўзида ҳам бир неча муваффақиятли жанговар операциялар ўтказдилар.

Сальвадор революцион ташкилотларининг раҳбарлари кейинги вақтларда бир қанча баёнотлар бериб, мамлакатни ижтимоий ва миллий озодликка чиқариш йўлидаги ҳал қилувчи жангларга тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилаётганлигини уқтириб ўтдилар. Миллий озодлик фронтининг халққа қилган ва яширин радиостанция орқали эшиттирилган мурожаатида фронтнинг ҳарбий ва сиёсий ташкилотлари мустабид режимга қарши ялпи ҳужумга тайёр эканликлари таъкидланди.

Айни вақтда Лотин Америкаси мамлакатлари ва АҚШ матбуоти хабарларидан маълум бўлишича, Вашингтон маъмурияти ва унинг махсус маҳкамалари ўз қўғирчоғи бўлмиш Сальвадор хунтасини омон асраб қолиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. АҚШ бу хунтага қурол-яроғ, ҳарбий техника ва ўқ-дори билан ҳар томонлама ёрдам бериш, Сальвадорга ўз «инструкторлари» ва «маслаҳатчилари»ни юбориш билангина чекланиб қолаётгани йўқ. Мазкур «инструкторлар» ва «маслаҳатчилар» раҳбарлигида Сальвадор халқига қарши даҳшатли жабр-зулм қилинмоқда.

Бундан ташқари Вашингтон Сальвадорнинг ички ишларига бевосита қурол кучи билан аралашиш йўлига ҳам ўтишга тайёр бўлиб турибди.

Сальвадордаги революцион ҳаракатдан ўч олиш мақсадида АҚШ раҳбарлигида Гондурас ва Гватемала қуролли кучлари, Никарагуадан қочган ва АҚШ Марказий разведка бошқармаси билан Пентагон ўз хизматига олган Сомоса гвардиясидаги каллакесарларнинг шайкалари Сальвадорга бостириб кириш учун тайёрлаб қўйилибди. Америка денгиз пиёда қўшинларининг Сальвадорга интервенция қилиши мумкинлигини айтмоқдалар. Мексикада чиқадиган «Эксельсиор» газетасининг ёзишича, ҳозирнинг ўзидаёқ АҚШ ҳарбий-денгиз кучларининг исталган вақтда десант туширишга шай бўлган кемалари Сальвадор соҳилларига яқин жойда турибди.

Сальвадор ватанпарвар, революцион кучлари мана шу дўқ-пўписаларга жавобан ўз бирликларини мустаҳкамламоқдалар ва ҳар қандай интервенциячиларга зарба беришга, империалистларнинг малайи бўлган режимни ағдариб ташлашга ҳамда ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллигини қўлга киритишга қаттиқ бел боғлаганликларини айтмоқдалар. Бутун тараққийпарвар инсоният уларга мададкор ва бирдамдир.

Н. ЧИГИРЬ,
ТАСС шарҳловчиси.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ—ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

XXVI

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИ—УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

Бадиий буюмлар фабрикаси Октябрь районидаги йирик саноат корхоналаридандир. Бу ерда ҳозир 2700 дан ортиқ ишчи ва хизматчи, инженер-техник ходим меҳнат қилмоқда. Фабрика партия ташкилотига 254 партия аъзоси ва аъзоликка кандидат уюшган. Бу коллектив тайёрлаган бадиий буюмлар ГДР ва Бельгия, Швеция ва Эрон, Югославия ва Афғонистонда бўлган кўргазмалар ва ярмаркаларда олтин ва кумуш медаллар, дипломлар, фахрий ёрлиқлар олган. Яқинда мухбиримиз фабрика директори Ёқутхон Акбаровна Акбарова билан учрашиб, корхонада «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳаси қандай муҳокама қилинаётганлиги, съездга тайёргарлик бўйича қилинаётган ишлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

ЭҲТИЁЖ ВА ТАЪМИНОТ

— Фабрикамизда КПСС XXVI съездига тайёргарлик КПСС Марказий Комитетининг июнь (1980 йил) Пленумининг съезд чақириш ҳақидаги қарори матбуотда эълон қилиниши биланоқ бошланиб кетди. Бу қарор партия ташкилотининг очиқ мажлисида муҳокама қилинди. Съездга тайёргарлик бўйича тадбирлар плани ишлаб чиқилди. Барча цехлар, участкаларда бу воқеа шарафига ўзаро социалистик мусобақа қизиб кетди. Матбуотда «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳаси эълон қилингандан кейин бу иш янада кучайди. Мазкур ҳужжатни 23 декабрда бўлган очиқ партия мажлисида муҳокама қилдик. Унда цех бошлиқлари, мастерлар ва бригадирлар, илғор ишчилар, инженер-техник ходимлар гапиришди. Коллективнинг маданий-маиший шароитини, озиқ-овқат савдосини яхшилаш бўйича таклифлар айтилди. Ишлаб чиқаришда эса хом ашё таъминотини яхшилаш бўйича турли фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Булардан ташқари партия ташкилоти сиёсий-иқтисодий ўқувнинг икки машғулотини «Асосий йўналишлар» лойиҳаси муҳокамасига бағишламоқчи. Ҳар бир цехда агитатор ва пропагандистлар бор. Улар ўз коллективларида мазкур ҳужжатни кенг пропаганда қилмоқдалар.

Бизнинг корхонамизда ишлаб чиқаришнинг ўзига хос бўлган томонлари бор. У кишидан ижодий изланишни, қунт ва бардош билан меҳнат қилишни талаб этади. Бизда энг нозик иш жараёнлари қўл кучи билан бажарилади. Шу боисдан ҳам моддий-техника таъминотининг бир маромда бўлиши талаб этилади. Саноатнинг бошқа соҳаларида ойнинг учинчи ўн кунлигида машина-механизмларнинг бетиним ишлашини таъминлаб, «ҳа, бўл, ҳа бўл»ни кучайтириб, планни тўлдириб юбориш мумкин. Дўппи билан зардеволни эса ундай қилиб тайёрлаб бўлмайди. Бу буюмларнинг ҳар бир гулига чеварларимизнинг қўл кучи, кўз нури тўкилади. Худди мана шунинг учун ҳам бизда хом ашё таъминоти алоҳида аҳамиятга эга. Афсуски, бизда кейинги пайтда бу соҳада анчагина қийинчиликлар юз беряпти. Жумладан, Тошкент тўқимачилик комбинати ўтган йилги буюртмаларимизни аранг 90 процент бажарди. Бу корхона кўплаб сатин, чит каби керакли материалларни етказиб бермади. Ленинобод, Самарқанд, Душанбедаги енгил саноат корхоналари духоба, помбархит каби ғоят зарур газмолларни ўз вақтида етказиб беришга дуруст эътибор беришмаяпти. «Асосий йўналишлар» лойиҳаси муҳокамасида ишчи ва хизматчилар мана шу масалаларга эътиборни кучайтириш бўйича ўз таклифларини ўртага ташладилар. Бу муҳим ҳужжат билан мен ўзим ҳам атрофлича танишиб чиқдим. Унда саноатнинг барча турларини ривожлантириш бўйича катта истиқболлар белгиланган. Хусусан, менга бу беш йилликда саноатнинг Б группаси А группасидан жадалроқ ривожлантирилиши таъкидланганлиги, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга сарфланадиган маблағ ўтган беш йилликдагидан 18—20 процент кўпайтирилиши жуда маъқул бўлди. Бу демак, савдо тармоқларида халқ учун аталган моллар янада кўпаяди, аҳолининг турмуш шароити яхшиланади.

Саноат

Аммо лойиҳада умуман маҳаллий саноатнинг тараққиёти ҳақида гапирилган-у, халқ бадиий ҳунармандчилигини ривожлантириш ҳақида тўхталмаган. Шунинг учун ҳам мен лойиҳанинг маҳаллий саноатга бағишланган бандини қуйидаги тарзда ёзилишини таклиф этаман. **«Маҳаллий саноатда маҳсулот ҳажмини тахминан 1,4 баравар ўстириш таъминлансин, моллар ва буюмларнинг сифати яхшилансин ҳамда турлари кўпайтирилсин»** жумласидан кейин **«Халқ бадиий ҳунармандчилиги ривожлантирилсин, унинг моддий-техник базаси мустаҳкамлансин, халқ ҳунармандларининг самарали ижодий меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар яратилсин»**, деган сўзлар ёзилсин.

Бизнинг фабрикамиз республика халқ бадиий ҳунармандчилиги саноат бирлашмасининг етакчи корхонаси ҳисобланади. Бу бирлашма ихтиёрида 10 та корхона бўлиб, уларда 13 минг ишчи ва хизматчи меҳнат қилади. Ҳар йили 70 миллион сўмлик атрофида маҳсулот ишлаб чиқаради. Бирлашма корхоналарида уйида ишловчилар меҳнатидан кенг фойдаланилади. Бирлашма бўйича 5 минг уйида ишловчи ишчи бор. Бу масалага айниқса, бизнинг корхонамизда катта эътибор берилган. Ишчиларимизнинг қарийб учдан бир қисми ёки 900 нафардан ортиғи уйда ишлайди. Жумладан, дўппи цехида 850 ишчининг 600 нафарини уйда ишловчилар ташкил этади. Бу меҳнатни ташкил этишнинг ғоят самарали усули эканлигини вақт кўрсатяпти. «Асосий йўналишлар» лойиҳасида мана шу масалага ҳам эътибор берилган. Унда жумладан, **«гўдаклари бўлган аёлларга тўлиқ бўлмаган иш кунида ёки тўлиқ бўлмаган иш ҳафтасида, узлуксиз графикка мувофиқ, шунингдек, уйида ишлаш имконияти яратилсин»**, деб ёзилган. Биз бу масалага ҳам ҳамиша эътибор бериб келяпмиз. Уйда ишловчиларга бир ойда уч маҳал хом ашё тарқатилиб, йиғиб олинади. Улар учун автотранспорт, 4 механик ажратганмиз. Лекин ҳамма корхоналарда ҳам бу масалага яхши эътибор берилади, деб бўлмайди. Хусусан, шаҳарнинг айрим маҳаллий саноат корхоналарида уйда ишловчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, уларга хизмат кўрсатиш дуруст йўлга қўйилмаган. «Асосий йўналишлар» лойиҳасида бу масалага янада кўпроқ эътибор берилса, вазифалар аниқроқ қилиб қўйилса яхши бўларди.

— Фабрика коллективи КПСС XXVI съездини қандай меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олиш ниятида?

— Шонли сана шарафига кўпгина ишчиларимиз квартал топшириғини муддатидан аввал, 23 февралгача бажариш мажбуриятини олишди. 10 илғор ишчимиз ўн биринчи беш йиллик топшириғини Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бажаришга сўз берди. Ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан аввал, ўтган йил 7 ноябрда бажарганлигимиз партия анжуманига муносиб совғамиз бўлди. Беш йил мобайнида савдо тармоқларига 90 миллион 160 минг сўмлик маҳсулот чиқардик. Шундан 2 миллион 676 минг сўмлиги планга қўшимча тайёрланди. Маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича топшириқлар ҳам ортиғи билан адо этилди. Пландаги 5,5 миллион сўмлик ўрнига 8 миллион 688 минг сўмлик буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланди. Булар «Чоргул», «Ироқи» каби дўппилар, зардеволлар, палаклардир.

— Маълумки, ўнинчи беш йиллик сифат ва самарадорлик беш йиллиги деб эълон қилинганди. Корхоналарда бу борадаги ишлар ўн биринчи беш йилликда ҳам давом эттирилади. Фабрикангизда бу соҳада қандай ютуқларга эришилди?

— Беш йиллик мобайнида 60 дан ортиқ ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилди. Натижада корхонада ишчиларнинг меҳнат шароити яхшиланди, ишлаб чиқариш самарадорлиги ортди, ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилганлиги туфайли 250 минг сўмликка яқин иқтисодий фойда кўрилди. Масалан, дўппи цехини олайлик. Илгари бу ишда машина-механизмлардан жуда кам фойдаланардик. Ҳозир эса бу соҳада ҳам машина-механизмлар чеварларнинг оғирини енгил қилмоқда. Натижада меҳнат унумдорлиги ортмоқда. Бу цехда 50-йилларда ойига атиги 7 минг дўппи тайёрланарди. Ҳозир эса 74 — 75 мингта турли хил дўппилар ишлаб чиқариляпти.

Коллективимиз техника тараққиёти йўлини бундан буён ҳам изчил давом эттиради. Бу сифат ва самарадорликка эришишнинг энг муҳим омилидир.

Суҳбатни
А. ЭГАМНАЗАРОВ
ёзиб олди.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳам бошқа меҳнат коллективлари қатори «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳасини қизғин муҳокама қилмоқда. КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун курашаётган машинасозлар шу кунларда кўплаб кенг қаторли чигит экиш сеялкалари ишлаб чиқаряптилар.

Юқоридаги суратда муҳокамада актив иштирок этаётган тайёр маҳсулотлар участкасининг созловчилар бригадаси бошлиғи В. Андреяко ва слесарь-созловчи В. Аладов янги тайёрланган чигит экиш сеялкасини жўнатиш олдидан кўздан кечиришяпти. Пастдаги суратда эса 5-цехда тайёрланаётган «УПХ— 1,5В» маркали кўсак чувиш агрегати тасвирланган.

М. Нуриддинов фотолари.

ИНСОНГА ҒАМХЎРЛИК

Инсонга ғамхўрлик руҳи билан суғорилган — совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси ҳақида ана шундай демоқдалар. Чиндан ҳам бизнинг мамлакатимизда Коммунистик партия ва ҳукуматимизнинг бутун фаолияти халқ фаровонлигини оширишга қаратилган. Буни ўтган беш йилликда социал таъминот соҳасида шаҳримизда амалга оширилган ишлардан ҳам билса бўлади.

Бугунги кунда шаҳар социал таъминот органлари 233 мингдан ортиқ пенсия ва нафақа олувчиларга хизмат кўрсатишяпти. Яъни ўнинчи беш йиллик даврида моддий имкониятлардан фойдаланувчилар сони деярли 30 минг кишига кўпайди. Социал таъминотнинг барча турлари бўйича харажатлар 517,5 миллион сўмга тенг бўлди. Ўтган беш йилда 70573 пенсия ва нафақа янгидан тайинланди, кўп болали ва кам даромадли оилаларга 34986 нафақа белгиланди.

Кўп болали оналар қатор имтиёзлардан фойдаланишяпти. Беш йиллик даврида салкам ўн минг она СССР орден ва медаллари билан мукофотлашга тавсия этилди. Улардан 253 кишига «Қаҳрамон она» фахрли унвони берилди.

Шаҳримиз районларида икки йиллик социал таъминот халқ университетлари ташкил этилган бўлиб, ҳозиргача 1500 киши ана шу университетларда малака оширди. Бугунги кунда уларда 800 киши таълим оляпти. Бу тадбир ишчи ва хизматчиларга, уларнинг оила аъзоларига пенсия тайинлаш ва расмийлаштириш ишини сифат жиҳатидан яхшилаш имконини беряпти.

Давлатимиз Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва жангларда жон фидо этган ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзоларининг моддий-маиший шароитини яхшилашга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширяпти. Ватан бахт-саодати учун курашган ҳамшаҳарларимиз ҳам бу ғамхўрликдан баҳраманд бўлишяпти. Ҳозир социал таъминот органлари ҳисобида тўрт ярим мингга яқин Улуғ Ватан уруши инвалиди бор. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари эса 20 минг кишидан ортиқ. Уларнинг ҳаммаси ўзлари учун белгиланган имтиёзлардан самарали фойдаланишяпти. Беш йил ичида 410 уруш инвалиди ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг 508 оиласи замонавий квартиралар билан таъминланди. Уларнинг уйларига телефонлар ўрнатиб беришга алоҳида эътибор берилди. Уруш инвалидларига 839 та «Запорожец» енгил автомобили ва 26 та мотоколяска текинга берилди. Шунингдек 63 та «Москвич» ва «Запорожец» нақд пулга сотилди, 207 та гараж текинга қуриб берилди.

СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ

Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларининг дам олиши ҳамда даволанишини ташкил этиш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиняпти. Ўтган даврда беш ярим мингдан ортиқ киши шифохона ва дам олиш уйларида даволанди. Соғлиқни сақлаш органлари ҳам Улуғ Ватан уруши инвалидларига медицина ёрдами кўрсатишга катта эътибор беришяпти. Барча поликлиникаларда уларни қабул қилувчи масъул врач ва медицина ҳамширасидан ажратилган. Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадида 10-шаҳар касалхонаси базасида 200 ўринли стационар ташкил этилди. Бундан ташқари уруш инвалидларига дори-дармонлар бепул берилаётганлигини ҳам таъкидлаш лозим.

Шаҳримиздаги турли корхона ва ташкилотларнинг коллективлари Улуғ Ватан урушининг 1 группа инвалидлари ва ҳалок бўлган жангчиларнинг оилаларини оталиққа олишган бўлиб, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатишяпти. Жумладан, ўтган беш йилда оталиқ ташкилотлари кўрсатган моддий ёрдам 132 минг сўмдан ортиқ бўлди. Социал таъминот органлари 123,8 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатишди.

Шуниси қувончлики, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларининг кўплари пенсияга чиққан бўлишларига қарамай, меҳнат фаолиятларини давом эттириб, Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун муносиб ҳисса қўшяптилар. Ҳозирги пайтда халқ хўжалигининг турли соҳаларида 60 мингдан ортиқ пенсионерлар, уруш ва меҳнат инвалидлари самарали меҳнат қилишяпти.

Мамлакатимизда бепул таълим, медицина ёрдами, қариликда моддий таъминот ва бошқа социал тадбирлар ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобидан амалга оширилмоқда, шу фондлар беш йиллик мобайнида 527 миллиард сўмдан иборат бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида ўн биринчи беш йилликда ижтимоий истеъмол фондлари янада кўпайтирилиши, халқ фаровонлигини мунтазам юксалтириш кўзда тутилган. Лойиҳада социал таъминот соҳасига бағишланган қуйидаги сатрлар барчани қувонтиради: **«Социал таъминот системаси такомиллаштирилсин. Ишчилар, хизматчилар ва колхозчиларга қарилиги ва инвалидлигига кўра, пенсияларнинг, шунингдек боқувчисидан маҳрум бўлганлиги сабабли тўланадиган пенсияларнинг минимал миқдорлари оширилсин...**

Илгари тайинланган пенсиялар миқдорининг ҳозирги пайтда худди шундай малакадаги ходимлар учун тайинланаётган пенсиялар даражасига босқичма-босқич яқинлашуви таъминлансин.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг турмуш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари амалга оширилсин». Шунингдек, ана шу муҳим ҳужжатда пенсионерлар ишини моддий рағбатлантириш формаларини такомиллаштириш кераклиги кўрсатиб ўтилган. Шу боисдан ҳам совет кишилари лойиҳада кўзда тутилган тадбирларни қизғин қўллаб-қувватлашяпти. Чунки унинг ҳар бир сатри халқ фаровонлигини оширишга қаратилган.

Биз социал таъминот ходимлари жонажон партиямизнинг бу ғамхўрликларига жавобан, ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатишни янада яхшилаш бўйича қатор тадбирларни амалга оширамиз. Кишиларнинг фаровон турмуши учун шарт-шароит яратишга ўз ҳиссамизни қўшамиз.

М. ОРИПОВА,
шаҳар социал таъминот бўлимининг мудири.

ЯШИЛ ЛИБОСГА БУРКАЙЛИК

Шаҳримизда ҳар йили юз минглаб дарахт ва яшил тўсиқлар ўтқазиляпти, янги ирригация тармоқлари барпо қилиняпти. Каналларнинг ўзанлари чуқурлаштириляпти ва кенгайтириляпти. Буларнинг ҳаммаси Ўзбекистон пойтахтини мамлакатимизнинг энг ям-яшил ва гўзал шаҳарларидан бирига айлантириш имконини берди.

Шуниси қувончлики, тошкентликлар табиатни муҳофаза қилишга муҳим эътибор беришяпти. Ҳар йили баҳор ва куз фаслларида кўчалар ва турар жой массивларининг санитария ҳолатини яхшилаш бўйича анъанавий ойликлар ўтказиляпти. Ана шу кампаниялар даврида яшил либосни сақлаш ва кўпайтириш, тозалик ва тартиб ўрнатишга қаратилган кўп ишлар қилиняпти.

Бугунги кунда Анҳор канали соҳилларида сайр этиш қандай гаштли. Унинг қирғоқлари бетонлаштирилди, соҳил бўйлаб дов-дарахтлар, гуллар ўтқазилган. Эндиликда илгари ташландиқ ҳолга келган Салор бўйлари ҳам ўзгача таровват касб этди. Корхоналардан чиқувчи оқава сувларнинг каналга ташланиши тўхтатилганлиги сабабли сув бирмунча тиниқлашди. Энди ипподром атрофидаги территорияни олайлик. Бу ердаги сайхонлик ўрнида парк барпо қилинди. Паркдаги дарахт ва гуллар ёмғирлатиш ёрдамида суғориляпти.

Мамлакатимизда табиатни муҳофаза қилишга катта эътибор беріляти. Бу «СССРни иқтисодий—социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида ёрқин ифодасини топган. Ана шу муҳим ҳужжатнинг «Табиатни муҳофаза қилиш» бўлимида шаҳарлар ва посёлкалар атрофларида яшил зоналар барпо қилиш кераклиги кўрсатиб ўтилган. Партиямизнинг ана шу муҳим ҳужжатида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича белгиланган тадбирлар совет кишиларининг самарали дам олишларини ташкил этиш, уларнинг яшаш ва меҳнат шароитларини яхшилашга қаратилгандир.

Афсуски, ҳали табиатга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш муҳимлигини тушунмаётган раҳбарлар бор. Буни бизнинг шаҳримиз мисолида ҳам кўриш мумкин. Масалан, «Жанубий» деб номланган массив қурилишини олайлик. Бу ердаги ишлар зарур санитария нормалари ҳисобга олинмаган ҳолда бажариляпти. Машиналар ювиладиган жойдаги оқава сув Қорасув каналига тўғрилаб қўйилган. Бу аҳвол қурилиш ишларини олиб бораётган 26-қурилиш бошқармаси раҳбарларини ташвишга солаётгани йўқ. Трактор заводининг гаражидан ишлатилган нефть маҳсулотлари ҳам каналга оқизиб юборияпти.

Шаҳримиздаги 3-аптека ходимлари эса Кайковус каналига ахлат ташлаб, уни ифлослантиришяпти. Ленин районидаги 5-ошхонанинг ун цехи Салор соҳилларида жойлашган. Ана шу умумий овқатланиш корхонасининг чиқинди сувлари каналга оқизиляпти.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилаётган бизнинг шаҳримизда бундай тартибсизликка йўл қўйиб бўлмайди. Шу боисдан КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасининг 9 бўлимига қуйидаги қўшимча киритилиши лозим деб ҳисоблайман: **«Дов-дарахтларни эҳтиёткорлик билан асраш, дарёлар, каналлар ва сув ҳавзаларининг санитария ҳолатини сақлашда корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулияти оширилсин»**. Лойиҳага бу қўшимчанинг киритилиши табиатни муҳофаза қилиш ишини яхшилашга ёрдам берган бўлур эди.

Ўйлайманки, ҳамшаҳарларимиз Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш ишига бундан кейин ҳам муносиб ҳисса қўшадилар, шаҳримиз янада гўзал ва ям-яшил бўлиши учун ўз кучларини аямайдилар.

М. ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бўлим мудири.

САНОАТИМИЗНИНГ ДАДИЛ ОДИМЛАРИ

ҚАЙТА ТУҒИЛИШ

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли Тошкент Советининг 50 йиллиги номли завод дастлабки маҳсулотини 1947 йилда ишлаб чиқарганди. Ўша пайтда бу ерда Бельгияда ишлаб чиқарилган тор изда ҳаракат қилувчи трамвай вагонлари ремонт қилинарди. Ремонт ишлари узоққа чўзилар, сифатсиз бажариларди. Чунки эҳтиёт қисмлар етишмасди, меҳнат жараёнлари механизациялаштирилмаганди. Корхонада йилига атиги бир миллион сўмлик иш бажарилиб, ремонттталаб вагонларнинг узоқ туриб қолиши натижасида давлат планлари ўлда-жўлда қолиб кетарди. Оқибатда пойтахт аҳолисининг электр транспорти хизматига бўлган эҳтиёжини қондиришда жиддий қийинчиликлар пайдо бўларди.

Республика партия ва ҳукумати пойтахт аҳолисининг трамвай — троллейбусга бўлган эҳтиёжини тўлиқ қондириш мақсадида 1965 йилда бу заводни қайта қуришга қарор қилди. Бинокорлар корхонани тез ва сифатли қуришга эътибор бердилар. Мавжуд 8 цехни реконструкциялашдаги асосий ишлар муддатидан илгари адо этилди. Цехларга қудратли трансформаторлар, янги кўчма кранлар ўрнатилди. Ер остига электрлаштирилган бетон ҳандақлар қурилди.

Янги корхонада ишлаш учун малакали кадрлар тайёрлашга катта аҳамият берилди. Заводда ишлашга аҳд қилган ёшлар махсус курсларда ўқитилди. Тажрибали ишчиларнинг таклифлари асосида ўқув комбинати ташкил этилди. Кадрлар тайёрлашда ўз касбининг фидойиси бўлган марҳум таниқли темирчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Носир Умурзоқов куч-ғайратини аямади. Устоз темирчи корхонага ишга келган ёшларни қийинчиликлардан қўрқмасликка, меҳнатни севишга ўргатди. Ҳозирги кунда корхонанинг кўпгина ишчи ва хизматчилари, инженер ва техник ходимлари Носир ота Умурзоқовнинг номини ифтихор билан ёдга оладилар.

Йиллар ўтган сайин, трамвай-троллейбус бошқармасининг тўнғич корхонаси ҳам ўз қаддини ростлаб олди. Тажрибали, қўли гул механиклар, ўз касбини севувчи слесарлар етишиб чиқди. Илгари оддий ишчи бўлган Анатолий Беляуский ҳозир корхона «юраги» ҳисобланган механика цехининг бошлиғи вазифасида ишламоқда.

Александр Ефимович Ткаченко 25 йилдан бери корхонада баракали меҳнат қилиб, катта обрў қозонди. У шу масканда ўсиб улғайди. Оилали бўлди. КПСС сафига қабул қилинди. А. Ткаченко айни вақтда корхонанинг электр мотор цехига бошчилик қилаяпти. Ана шу цехнинг электрчи-слесарлар бригадасига эса меҳнатда тобланган, серғайрат ишчи Собиржон Шокиров бошлиқ этиб тайинланган. Камтар ва камсуқум бу ишчи номини кўпчилик иззат-ҳурмат билан тилга олади. Собиржоннинг турмуш ўртоғи, 2 ўғли ҳам шу цехда баракали меҳнат қилиб, корхона шуҳратига шуҳрат қўшиб келмоқдалар.

«Меҳнатнинг таги — роҳат» деб бежиз айтишмаган. Ҳозирда Собиржоннинг кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва III даражали «Меҳнат Шуҳрати» ордени безаб турибди.

Ўз касби туфайли обрў топган кишилар бу корхонада кўпчиликни ташкил этади. Механика цехининг ташаббускор фрезерчилари Файзулла Алимов, Ўлмас Мираҳмедов, Ҳусан Шермуҳамедовлар ҳақида ҳам илиқ сўзлар эшитдик. Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Файзулла Алимов ўтган йил бошиданоқ вагонларни сифатли ремонт қилиш ташаббуси билан майдонга чиқди. Цех партия ташкилоти бу ташаббусни маъқуллади. Айни вақтда цехнинг 15 нафар коммунисти ва комсомол-ёшлари партиямизнинг навбатдаги XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар.

Жамол ака Мирзаевни корхонанинг металлга ранг бериш цехида учратдик. Ўрта бўй, кенг пешонали, қора мағиздан келган, 50 ёшлар чамасидаги бу кишининг шу даргоҳда меҳнат қила бошлаганига 20 йилдан ошди. Доимо янгиликка интилувчан, жонкуяр бу киши меҳнати туфайли эл оғзига тушди.

Жамол ака ҳозир корхонанинг металлга ранг бериш цехига раҳбарлик қилмоқда. Мазкур цехда илғор ишчилар кўпчиликни ташкил қилади. Адҳам Раҳмонов, Нина Нефедовалар ойлик, квартал топшириқларини зиёдаси билан адо этиб, ҳамкасбларининг ҳурмат ва эътиборларини қозонмоқдалар.

Заводда меҳнат унумдорлигини оширишга, вагонлар ремонтини тез ва соз бажаришга асосий эътибор қаратилмоқда. Корхона ишчилари КПССнинг навбатдаги XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Коллектив ўтган йил бошида 3 миллион 50 минг сўмлик иш бажаришга сўз берган эди. Бу ваъда ортиғи билан адо этилди.

Бу катта вазифани уддалашнинг ўзи бўлмади, албатта. Корхона маъмурияти ва партия ташкилоти аввало, меҳнатни илмий ташкил этишга эътибор бермоқда. Ҳар бир ишчида топширилган иш учун масъулият ҳисси ошириляпти. Социалистик мусобақанинг ошкоралиги, таъсирчанлигига катта аҳамият бериляпти. Коммунистлар, комсомоллар социалистик мусобақанинг олдинги сафларида боряптилар. Меҳнат беллашувида А. Беляуский бошлиқ механика, Е. Ефимов бошлиқ дурадгорлик, А. Кузнецов етакчилигидаги асбобсозлик цехлари пешқадамлик қилишяпти.

Корхонада цехлараро, бригадалараро мусобақалар ҳар ойда мунтазам равишда якунланиб, илғорлар муносиб тақдирланмоқда. Механика, трамвайларни ремонт қилиш, электромотор цехлари коллективлари ўтган йилнинг III квартали якунига кўра мусобақа ғолиби бўлдилар.

Юқорида эски заводда вагонларнинг кўпгина эҳтиёт қисмлари танқис бўлганлигини айтиб ўтгандик. Янги корхона ишга тушиши билан бу камчиликларга барҳам берилиб, трамвай-троллейбусларнинг кўплаб эҳтиёт қисмлари шу корхонанинг ўзида тайёрланадиган бўлди. Эндиликда четдан деталлар олинмайди. Жумладан, электр транспортларнинг хилма-хил тишли шестернялари, тормоз колодкалари, трамвай дугалари, троллейбус башмаклари ва бошқа деталлари заводда тайёрланмоқда. Бу эса ремонт сифатини яхшилаб, унинг таннархини арзонлаштиряпти.

Лекин корхонада ютуқлар билан бирга айрим жузъий нуқсонлар мавжуд. Масалан, «Ташкенткабель» заводи коллективи трамвай-троллейбусларнинг ишчи проводлари (симлар) учун ишлатиладиган 600 вольтли сим-кабелларни сифатли тайёрлаб беролмаётир. Мазкур завод томонидан ишлаб чиқарилаётган кабеллар юқори электр қувватли кучланишларга бардош беролмайди. Айниқса, бу кабеллар совуқ қиш мавсумида тез-тез узилиб, транспортларнинг мунтазам ҳаракатига салбий таъсир кўрсатади.

Шунинг учун ҳам Тошкент Советининг 50 йиллиги номли вагон-ремонти заводи коллективи 600 вольтли сим-кабелларни Уралдан ташиб келтиришга мажбур бўлмоқда. Завод коллективи томонидан берилган буюртмалар эса ўз вақтида корхонага етиб келмаётир.

«Ташкенткабель» заводи коллективи 600 вольтли сифатли сим-кабелларни кўплаб ишлаб чиқариш устида бош қотирса, айни муддао бўларди.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
Ҳ. ШАРИПОВ.
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбирлари.

М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси студентлари тез-тез корхона ва муассасаларда, кичкинтой томошабинлар ҳузурида ўз маҳоратларини намойиш этишади. Яқинда консерваториянинг торли чолғу асбоблари бўлими студенти Татьяна Королева ва педагог ижрочиларнинг биринчи область конкурси лауреати концертмейстер Татьяна Раду В. И. Ленин номли республика пионер ва ўқувчилар саройининг музика мактаби тингловчилари ҳузурида меҳмон бўлишди.

СУРАТДА: Татьяна Королева (чапда) скрипкада куй ижро этмоқда.

Х. Шодиев фотоси.

Нашриёт туҳфаси

«ОНАЖОНЛАР»

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти қатор янги китобларни босмадан чиқарди. Вали Ғафуров ўзининг «Вафодор» романи билан китобхонларга яхши таниш. Ёзувчи кейинги йилларда бир қатор ҳикоялар яратиб, уларда Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларини ҳам, оддий меҳнат кишиларини ҳам катта меҳр билан тасвирлади. Бу ҳикояларни «Онажонлар» номи билан нашр эттирди. Одамийлик, меҳр-оқибат, юрт меҳри, садоқат каби темалар китобнинг асосини ташкил этади. «Онаизор», «Дийдор», «Сирдарёлик келин» каби ҳикоялар шулар жумласидандир. Китоб ўттиз минг нусхада чиқарилди.

«ЕТМИШ ҲУНАР ОЗ»

Йўлчи Ёқубжоновнинг юқоридаги ном билан чоп этилган китобчаси ҳунар-техника таълими системаси билим юртлари комсомол активларига мўлжалланган. 10.000 нусхада чиқарилган бу китобчада комсомол ички союз ишларини ташкил этиш тажрибалари ҳақида фикр юритилади.

«ОҒИР СИНОВ»

СССР Давлат мукофоти лауреати Николай Дубовнинг машҳур романида ўсмир характерининг шаклланиш жараёни кўрсатилади, болалар билан катталар ўртасидаги муносабатлар тадқиқ қилинади. Китобни ўзбек тилига Ҳусан Рўзиматов таржима килган. Бу китоб ҳам «Ёш гвардия» нашриётида босмадан чиқди.

«ТОҒДА ЎСГАН БОЛА»

Оқилжон Ҳусановнинг бу китоби 1975 йилда «Ёш гвардия» нашриётида шу ном билан чоп этилган қиссанинг давомидир. Биринчи китоб қаҳрамонлари тоғда адашиб қолган болани қидириб, кўпгина саргузаштларни бошларидан кечирадилар. Қиссанинг янги китобида болалар саргузаштининг давоми билан танишасиз. Китоб қирқ беш минг нусхада чоп этилди.

«БАҲС ДАВОМ ЭТАДИ»

Мазкур китоб «Қонун ва ёшлар» сериясида босмадан чиқди. Унинг муаллифи юридик фанлари кандидати А. Рафиқов «Қонун, бурч ва болалар» китоби билан ёш китобхонларга таниш. «Баҳс давом этади» китобида ўша мавзулар кенгайтирилади. Китоб «Уруғчилик даврида тенглик ва оила», «Хусусий мулкчилик даврида тенглик ва оила», «Социалистик жамиятда тенглик» ва «Социалистик жамият оиласида тенг ҳуқуқлилик» каби мавзулардан тузилган 4 қисмдан иборат. Китоб ўн минг нусхада чоп этилди.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Бухоролик зардўзлар совғаси

Бу зардўзи пардани қимматбаҳо совға деса бўлади. Уни Бухоро зардўзлик буюмлари фабрикасининг чеварлари Тошкент кино-концерт зали саҳнаси учун тиктилар.

Бу пардадаги Ўзбекистон ва қардош иттифокдош республикаларнинг герблари, саноат, қишлоқ хўжалиги соҳасида эришган ютуқлари, фан ва техникани тараққий эттирганлиги учун Ўзбекистон ССРга берилган Ленин орденлари ва халқлар дўстлиги ордени тасвири зар ип билан тикилган. Парданинг пастки қисмида Бухоро, Самарқанд, Хива меъморий ёдгорликларининг силуэтлари тушурилган.

Бибиш Султонова, Истат Боймуродова, Фотима Аббосова, Сидиқа Султонова, Марзия Ашурова ва корхонанинг яна 150 нафар энг яхши чевар тажрибали ходимлари — Ленин ордени кавалери Раҳима Қўлдошева, Саида Йўлдошева ва Тамара Ғайбуллаева раҳбарлигида бу фахрли буюртма устида қарийб уч ой диққат билан ишладилар. Гилос ранг катта бахмалга юқорида айтилган тасвирлар тикилди. Парда фабриканинг рассоми Н. Нам эскизига биноан тайёрланди.

ЎзТАГ.

«ЧЕБУРАШКА» ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЦЕЛИНОГРАД. Целиноградаги «Строитель» клуби ҳузурида очилган «Чебурашка» қўғирчок театрида «Бўғирсоқ» рус халқ эртаги асосида яратилган спектакль билан шаҳарнинг энг кичкинтойлари танишдилар.

Спектакль томошабинлар билан артистларнинг ҳамкорлигида яратилди. Болалар ташаббускорлар коллективига декорацияни, қўғирчокларни, пардани жиҳозлаш ва яратишда кўмаклашдилар. Ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси О. Марков театр бош режиссёри, ўқувчи Э. Фурман бутафор цехини бошқарди, унинг тенгдоши В. Шумилов эса рассомлик қилди.

Қўғирчок театри кўрик область қишлоқлари ва овулларига гастролга бориб туради. Ёш коллективнинг репертуарида халқ эртакларининг қаҳрамонлари тўғрисидаги спектакллар бор.

[ТАСС].

Кино

„ЧИНОР ТАГИДАГИ ДУЭЛЬ"

Кейинги пайтда экранларга «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинган қатор янги бадиий фильмлар чиқарилди. Шулардан бири режиссёр Мелис Абзалов ва сценарист Рихсивой Муҳаммаджоновларнинг биринчи мустақил ишлари бўлмиш «Чинор тагидаги дуэль» номли рангли, кенг экранли бадиий фильмидир.

Картина воқеалари асосан ўлкамизнинг тоғли районларидан бирида жойлашган қишлоқда бўлиб ўтади. Режиссёр бош ролга ТошМИ студенти Рашид Маликовни таклиф этиб янглишмаган. У бош қаҳрамон Нортой образини қиёмига етказиб ижро этган. Рашид ўз қаҳрамони табиатига хос қувноқлик, хушчақчақлик, одамшавандалик каби хусусиятларни чуқур ҳис этади, бу эса образнинг ҳаётий чиқишига жуда катта ёрдам берган. Воқеа Тошкент шаҳрида, Алишер Навоий номли театр қаршисидаги фонтан олдида. Нортойнинг милиционер томонидан тартибни бузганлиги учун ушланиши билан бошланади. Лекин йигит Форишга учиши кераклиги ва унинг ёнида самолёт билети борлиги аниқланади. Милиционер (Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. Қодиров) қишлоқнинг номини Франциянинг Париж шаҳри деб тушунади ва Нортойни ҳурмат билан кузатиб қўяди. Ушбу эпизодда бошланган енгил юмор фильм давомида рангбаранг бўёқлар, турли хил кўринишларда давом этади. Картинанинг завқбахш хусусиятини назарда тутиб, бошида уни баъзилар кинокомедия жанрига киритиб қўйганлари бежиз эмас.

Ўзбек халқи азалдан кулги, аскияга мойил. Фильм авторлари барча ҳодисаларни имкони борича кулги билан йўғиришга интилганлар. Фильмда, айниқса тўртинчи синф ўқувчиси яратган Нортойнинг укаси Зокир образи табиий, қизиқарли чиққанлигини айтиб ўтиш керак. Жалол ўз қаҳрамонига шунчалар сингиб кетганки, ҳеч қандай ясамалик хусусида гап бўлиши мумкин эмас. Боланинг ҳар бир ҳаракати, қилиқлари фильмда чуқур асослаб берилади. Бу албатта, осонликча бўлгани йўқ. Режиссёр ёш санъаткор билан ишлар экан, унинг ўзида мавжуд табиий хусусиятларни, имкониятларни ҳисобга олган ҳолда, йўл-йўриқлар кўрсатиб туради ва образни қаерда бўрттириб, қаерда соддароқ талқин этиш кераклигини уқтиради. Жойи келганда шуни айтиш керакки, Ж. Юсупов бундан бир оз илгари «Тиниқ булоқ» фильмида кичик Али образида чиққан эди. Лекин у «Чинор тагидаги дуэль» фильмида ўзининг ҳақиқий талантини намойиш қила олди.

Режиссёр фильмдаги барча ролларга ҳам муносиб актёрларни танлаган. Жумладан, таниқли санъаткорлар Ғани Аъзамов, Сойиб Хўжаев, Саъдихон Табибуллаев яратган қишлоқ оқсоқоллари образлари ўзининг ҳаққонийлиги, таъсирчанлиги билан ажралиб туради. Лекин фильмда Ғани Аъзамовдек кулги устасига ўз маҳоратини намойиш этиш имконияти яратилмаганлиги ачинарлидир. Шунингдек, асосий қаҳрамонлардан бири Ўғилой (ТошПИ студенти Феруза Орифхонова) образи ҳам қиёмига етмаган. Феруза ўз қаҳрамони характерини чуқур очиб беролмаган.

Картинада «Садо» вокал-чолғу ансамбли томонидан шоир Ҳамид Олимжон шеърига басталанган қўшиқ композитор Евгений Ширяев музикасида янграйди. Шуни айтиш керакки, куй ва турли овоз воситалари кино асар воқеалари билан уйғунлашиб, қаҳрамонларнинг кайфиятини, қалб кечинмаларини мусиқий оҳангларда чуқур, таъсирчан ифодалашга хизмат қилади. Айниқса, фильм охирроғидаги Нортойнинг ферма мудири Абдулла акани (Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист О. Юнусов) хат орқали чинор тагига дуэлга чақириш эпизоди жуда яхши чиққан. Бу кадрнинг шубҳасиз, турли товуш, оҳанг воситаларининг уйғунлашиб келиши катта роль ўйнаган.

Фильмда табиат манзаралари ҳам катта таассурот қолдиради. Ўлкамизнинг бепоён қир-адирлари, тоғ-яйловлари меҳр-муҳаббат билан суратга олинган. Бунда постановкачи-рассом Садир Зиёмуҳамедов ва кинооператор Александр Панн маҳоратларини ҳис этамиз.

Картина воқеаларини талқин этишда баъзи нуқсонларга ҳам йўл қўйилган. Чунончи, фильмда Нортой укаси Зокир билан Ўғилойнинкига совчиликка боришлари тасвирланган эпизод томошабинларни унча ишонтирмайди. Чунки бу ҳаёт ҳақиқатига, миллий урф-одатларга тўғри келмайдиган воқеа. Лекин айрим жузъий камчиликларни ҳисобга олмаганда, фильм бадиий жиҳатдан мукаммал, пухта ишланган. Бу албатта, бир томондан фильм муаллифлари, дебютантлар — режиссёр Мелис Абзалов, сценарийчи Рихсивой Муҳаммаджоновнинг ютуғи бўлса, иккинчи томондан, ўзбек киноси билимдон, изланувчан ёш кадрлар ҳисобига кенгайиб бораётганлигидан далолат беради.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

СУРАТДА: фильмдан кадр.

ҚИШЛОҚ УЧУН АВТОМОБИЛЬ

Нефтекамск автомобилсозлари қишлоқ учун аталган автомобиль ишлаб чиқардилар. Бу ерда чиқарилаётган одатдаги «КаМАЗ»лардан бу автомобиль кузови исталган уч томонга ағдарилиши билан фарқ қилади.

Машина комплектида дон ташишда ишлатиладиган пахта, борт ҳамда кузов ҳажмини икки баравар ошириб юборувчи янада баланд тўр кузов бор. Бундай машиналар Красноярскдан олинадиган прицеплар билан бирга 14 тоннагача юк таший олиши мумкин.

Бу автомобиллар синаб кўрилганида сифати яхши эканлиги маълум бўлди. Шу йил улар кўплаб ишлаб чиқарила бошланади. Ҳар йили автосамосвал заводининг коллективи қишлоққа минглаб шундай автопоезд юборади.

Р. РУПИШЕВ, ТАСС мухбири.

• ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕТАЛЛ ЎРНИГА ШИША

Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институтида шиша арматура деган ғалати бир термин пайдо бўлди. Бу ерда мамлакатда илк бор юқори босимга бардош берадиган полимер бетон қувурлар тайёрлаш технологияси яратилди. Уларда анъанавий арматура металл ўрнида шиша пахта ишлатилади.

Айланиб турган пўлат стерженга мўрт шиша арматура ўраладиганда ва айни маҳалда бетон аралашма берилди. Ҳар айланиш сайин бўлғуси қувурнинг пишиқлиги ортиб боради. Шу тахлитда 16 атмосферадан юқори босимга ҳисобланган қувурларни ҳосил қилиш мумкин.

Шиша-бетон қувур ариқларни, коррозия емира олмайди — уларни ғоят шўр тупроққа ҳам ётқизавериш мумкин. Экспериментларни кўрсатишича, уларнинг хизмат муддати ҳатто шундай шароитларда ҳам 50 йилдан ошади.

Ҳозир институт мутахассислари Туркманистондаги Безмеин ремонт-механика заводида янги трубалар ишлаб чиқарувчи илк технологик линиясини монтаж қилмоқдалар. У йилига юз километр шиша-бетон қувур ариқ тайёрлаб чиқаради.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Номаълум солдат ёдгорлиги

СОФИЯ. Болгария пойтахтида номаълум солдат ёдгорлигини қуришга киришилди. Бу — бронза чамбарлар билан безатилган оддийгина гранит монументдан иборат бўлади. Унинг ёнида қадимий Болгария тимсоли бўлмиш шернинг тош ҳайкали ўрнатилади. Ёдгорликка: «Болгария, улар сен учун ҳалок бўлдилар!» деган сўзлар ўйиб ёзиб қўйилади. Монумент олдида ўтган асрлар қаҳрамонларига сўнмас халқ эҳтироми ва муҳаббати рамзи сифатида абадий олов ёқилади.

Ёдгорлик Александр Невский майдонида қурилади. Лойиҳа муаллифлари композициянинг кенглиги ва анъаналарни ҳисобга олиб шу жойни танладилар, деди Болгария Архитекторлар союзининг раиси, республика халқ архитектори Г. Стоилов ТАСС мухбирига. Бу — пойтахтнинг маркази бўлиб, ҳар бир болгарнинг дилига азиз жойдир. Номаълум солдат ёдгорлиги ўз ватани озодлиги ва мустақиллиги учун жангларда ҳалок бўлган болгар жангчиларининг улуғлиги ва шуҳратига халқимизнинг чуқур ҳурматини ифодалайди.

Монумент Болгария давлати ташкил топган куннинг 1300 йиллиги байрами арафасида, шу йилнинг августида очилади. Кейинчалик бу майдон тантанали маросимлар жойига айланади, республиканинг ёш жангчилари шу ерда қасамёд қиладиган бўладилар.

ЯНГИ МЕҲНАТ МАРРАЛАРИ

БУДАПЕШТ. ВХР химия саноатининг меҳнаткашлари янги беш йиллик учун юксак меҳнат марраларини белгилаб олдилар. Меҳнатни ташкил қилишни яхшилаш, янги технология жараёнларини ишлаб чиқаришга жорий этиш мақсадида ҳар йили шу тармоқ маҳсулотининг ҳажмини қарийб 6 процент кўпайтириш планлаштирилмоқда. Химия индустриясининг мана шундай узлуксиз суръатлар билан ривожланиши мамлакатнинг ички эҳтиёжларини қондирибгина қолмай, экспорт ҳажмини доимо ошириш имконини ҳам беради.

ДАРЁЧИЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ПРАГА. ЧССР дарё транспорти ўтган йилги планни муваффақиятли бажарди. Дунай ва Лаба-Одер пароходчилигининг дарёчилари 102 миллион тонна, яъни 1976 йилга нисбатан салкам икки баравар кўп юк ташиб берадилар.

Лаба дарёсидаги «кўмир йўли» ўзлаштирилиши ҳисобига дарё орқали юк ташишнинг тежамлилигини оширишга эришилди, дарёнинг 150 километрли участкасида Шимолий Чехия кўмир конларидан Прага саноат районини энергия билан таъминловчи катта «Хвалетице» ТЭЦигача ўнлаб тўғон ва шлюзлар реконструкция қилинди, кема йўлларини чуқурлаштириш соҳасида катта ишлар ўтказилди, катта-катта кўмир портлари қурилди. Шу туфайли энди Лаба дарёси орқали ҳар йили тўрт миллион тоннагача кўмир ва бошқа юклар ташиш мумкин бўлиб қолди.

Келгуси йилларда дарё транспортининг ЧССР экономикасидаги роли янада кўпроқ ортади. Лаба кетидан Влтава ҳам катта дарё кемалари қатнайдиган дарёга айланади.

Чехословакия пойтахти шу дарё соҳилида турибди.

ХАЛҚҚА ҚАРШИ ЧОРАЛАР

ЛИМА. Перу Коммунистик партияси яқинда Перуда асосий озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи, шунингдек бензин ва электр энергия учун тўланадиган ҳақ оширилганини кескин қоралади.

ПКП Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг бу ерда тарқатилган баёнотида айтилишича, бу чора мамлакат бошига тушган иқтисодий тангликни тугатишга мутлақо ёрдам бермайди. Маъмурларнинг ишлаб чиқаришга ва асосий озиқ-овқат маҳсулотлари сотилишига субсидияларни бекор қилиш режаси билан бирга қўшилиб, бу чора кенг меҳнаткашлар оммасини қашшоқликка дучор қилади. Мамлакатнинг иқтисодий жиҳатдан актив аҳолиси 80 процентининг даромади белгиланган тирикчилик минимумидан паст эканлигини айтиш кифоя, деб таъкидланади ҳужжатда.

ГДР кемасозлари ҳузурида

БЕРЛИН. ГДРнинг Росток шаҳридаги «Варнов-верфт» корхонаси кемасозлари янги йилдаги дастлабки кемани қуриб битказдилар. 13.600 тонна ҳажмли қуруқ юк ташийдиган навбатдаги кема сувга туширилди.

Январь ойининг дастлабки кунларида ГДРнинг Штраальзунддаги бошқа бир катта кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқи учун «Атлантик» типидаги супертраулер қуриб битказилди. Йил давомида мазкур кемасозлик корхонаси жами 26 та, яъни 1980 йилга нисбатан тўртта кўп балиқ овлаш кемасини қуриб беради.

ЎЗ КЎЗИ БИЛАН КЎРГАН КИШИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ДАМАШҚ. Маҳаллий «Дор ал-жумҳурия» нашриёти чоп этган янги китоб «Совет Иттифоқидаги мусулмонлар» деб аталган. Унинг автори таниқли журналист Муҳаммад ал-Масрий Ўрта Осиё совет республикалари бўйлаб қилган сафари давомида тўпланган бой материаллар асосида СССР аҳолисининг ислом динига эътиқод қилувчи қисми ҳаётининг ҳаққоний манзарасини тасвирлайди. Совет давлатининг сиёсатини қораламоқ учун «ислом картаси»дан фойдаланишга уринаётган ғарб ва реакцион араб пропагандасининг уйдирмаларини суриялик журналист қатъий фош қилади.

Яқин ва Ўрта Шарқда мусулмонларни қон-қақшатган кимсалар, деб ёзади М. ал-Масрий ҳозир совет мусулмонларининг «аччиқ қисмати» тўғрисида риёкорона кўз ёши тўкмоқда. Китоб автори қуйидагиларни таъкидлайди: «ана шу дин «ҳимоячилари»дан фарқли ўлароқ (бу кимсаларнинг бемаъни уйдирмалари уларнинг ҳеч нарсадан хабари йўқ эканлигидан далолат беради) мен Совет Иттифоқида мусулмонлар қандай яшаётганини ўз кўзим билан кўрдим. Кўпдан-кўп совет уламолари билан учрашдим. Улар ислом таълимоти, илоҳиёт ва бошқа фанлар соҳасида ниҳоятда кенг билимлар билан чуқур таассурот қолдирдилар. Шуни комил ишонч билан айта оламанки, Совет Иттифоқида мусулмонлар динга бемалол эътиқод қилиб, ўзларининг бой ислом динини меросини содиқлик билан асраб келмоқдалар. Уларнинг маданияти равнақ топмоқда, мана шу мусулмонларнинг социал-иқтисодий аҳволига эса совет кишиларига разилона туҳмат қилаётган кимсалар ҳавас қилишлари мумкин».

«Китоб автори араб китобхонларини совет шарқи республикаларининг иқтисодий, социал ва маданий қурилиш соҳасидаги буюк муваффақиятлари билан таништиради. Ана шу республикалар, деб ёзади у. Совет ҳокимияти йилларида Чор Россиясининг қолоқ четка ўлкасидан саноати тараққий этган ва замонавий қишлоқ хўжалигига эга бўлган районларга айланди. Деярли батамом саводсизликнинг ўрнини юксак даражадаги маълумотлилик эгаллади. Ўрта Осиё республикаларида ўқув юртлари, замонавий илмий-тадқиқот муассасаларининг кенг тармоғи вужудга келтирилган.

Совет Иттифоқи мусулмонлари фаластинлик араб халқининг ўз дахлсиз миллий ҳуқуқларини амалга ошириш учун курашида унинг томонида қаттиқ туриб дилар, улар арабларнинг ҳуқуқларини қўпол равишда поймол қилаётган ва босиб олинган араб ерларида ислом динининг табаррук жойларини таҳқирлаётган Исроилнинг жиноий сиёсатини қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар.

Суриялик журналист дунёдаги барча софдил мусулмонларнинг ҳис-туйғуларини изҳор этиб, пировардида қуйидагиларни ёзади: «Биз Совет Иттифоқини араб халқлари ва бошқа мусулмон халқларига ўзининг содиқлиги ва холис ниятли эканлигини амалда исботлаган самимий дўст деб биламиз. СССР халқлари катта оиласининг тўла ҳуқуқли аъзолари — Совет мусулмонлари ҳам мана шу дўстликни мустаҳкамлашга фаол ҳисса қўшмоқдалар».

Туз кони

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон геологлари Ражастхон штатидаги Тар чўли қумлари остида катта туз конини топдилар. Бу кон 500 метр қалинликдаги ғоят катта қатлам бўлиб, ер юзидан юз метр чуқурликда жойлашган. Мутахассислар «ер ости конини» саноат кўламида ишга солиш йўлларини ўргана бошладилар.

БАНГИ СОЛДАТЛАР

САН - ФРАНЦИСКО. Америка ҳарбий хизматчилари ўртасида бангилик оммавий тус олмоқда. АҚШ ҳарбий-ҳаво кучларининг қўмондонлиги кучли таъсир қиладиган қора дориларни яширинча сотиш ва Шимолий Америка осмон ҳужумидан мудофаа қўмондонлигининг, жумладан Питерсон ҳарбий-ҳаво базасининг шахсий состави ана шундай қора дориларни истеъмол қилиш ҳоллари кўпайиб кетганлигидан ташвишланмоқда.

Меҳнаткашлар ҳисобига

БРАЗИЛИЯ. Ғарбий Германиядаги «Фольксваген» автомобиль концернининг Сан-Паулуда жойлашган Бразилия филиалининг маъмурияти меҳнаткашларни кўплаб ишдан бўшата бошлади. Ҳозиргача салкам 250 ишчи корхона дарвозаси ортида қолди. Яқин кунлар ичида яна уч мингдан кўпроқ киши ишдан бўшатилади. Бир неча минг ишчи номаълум вақтгача мажбурий «отпускага» жўнатилди.

«Фольксваген» эгалари ўзларининг мўмай фойдалари камайишига йўл қўймаслик учун ана шундай чораларни кўрмоқдалар, деб уқтиради Бразилия матбуоти.

ОБЪЕКТИВДА — ГДР.

Радвегдаги қишлоқ ўрта мактаби В. И. Ленин номи билан аталади. Бу мактабда Бранденбург районида истиқомат қиладиган 400 га яқин болалар ўқишади.

АДН—ТАСС фотоси.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. ТУРДИЕВА: Шофёр бўлиш ниятим бор. Бу касбни ишдан ажралмаган ҳолда эгаллаш ҳам мумкинми?

Жавоб: Киров район ДОСААФ комитети қошида ишлаб турган спорт-техника клубида ишдан ажралмаган ҳолда шофёрлик касбини ўрганиш мумкин. Клубга йигитлар ҳам, қизлар ҳам қабул қилинаверади. У Ленинград кўчасида жойлашган.

* * *

М. ТОЖИБОЕВ: Улуғ Ватан урушининг учинчи группа инвалидиман. Оёғим тез-тез оғриб туради. Айтишларига қараганда югуриш билан шуғуллансанг бу дардни даволашга ёрдам берар эмиш. Шу тўғрими?

Жавоб: Оёқ оғриғи ҳар хил бўлади. Шунинг учун дарддан халос бўлай десангиз Ўзбекистон ортопедия ва травматология илмий текшириш институтига боринг. Институт Олой бозори қаршисида Каблуков кўчасида жойлашган. Врачлар саломатлигингизни текшириб, дарддан қандай фориғ бўлишингизни айтиб беришади.

* * *

Э. ТЕМИРОВ. Тошкент шаҳрида спорт тарихи музейи бор деб эшитдим. Иложи бўлса, шу музей қаердалиги ва у ерга қандай бориш мумкинлиги ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Спорт тарихи музейи Ўзбекистон ССР спорт комитети биносининг учинчи қаватида жойлашган. Бу бино В. И. Ленин майдонида. У ерга 8, 11, 7, 25, 22-трамвайлар, 69-автобусда бориш мумкин.

* * *

У. РУСТАМОВ: Шаҳримиздаги мактаблардан бирида қоровул бўлиб ишлайман. Ойлик маошим етмиш сўм. Бухгалтерия мендан бўйдоқлик солиғи ушлаб қоляпти. Шу тўғрими?

Жавоб: Амалдаги тартибга кўра вояга етган, яъни ўн саккиз ёшга тўлган йигитлардан уйланиб фарзанд кўргунларига қадар бўйдоқлик солиғи ушлаб қолинади. Демак, бухгалтерия ходимлари қонун бўйича иш тутишяпти экан.

* * *

Т. МАНСУРОВ, С. ХОЛМАТОВ ва бошқалар: Ёшимизга қараганда семизмиз. Бироқ, ўзимиз соғмиз. Иложи бўлса, семизликни қандай йўқотиш ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Ортиқча семизликни йўқотишнинг турли усуллари бор. Врачлар баъзиларга эрталабки гимнастика, баъзиларга гантел кўтариш билан шуғулланишни тавсия этишади. Бунда шу одамнинг саломатлиги ҳақидаги аниқ маълумотларга асосланилади. Сизлар ҳам бу масалани ҳал қилиш учун республика физкультура соғломлаштириш диспансерларига борінглар. Диспансер Бешёғоч даҳасидаги 9 январь кўчасида жойлашган.

* * *

М. НОДИРОВ. «Совет Армияси ва Флотининг 30 йиллиги» ва «СССР Қуролли кучларининг 40 йиллиги» юбилей медаллари билан кимлар мукофотланган?

Жавоб: Белгиланган тартибга кўра ҳарбий юбилей медаллари билан шу юбилей ўтказилаётган йилда ҳарбий хизматда бўлган ва жанговар-сиёсий тайёргарликда намуна кўрсатган жангчи ва сержантлар, командирлар, алоҳида намуна кўрсатиб ишлаётган ҳарбий комиссариат ходимлари мукофотланганлар.

физкультура ва СПОРТ

• *Ўз касбининг жонкуярлари*

ИБРАТЛИ УМР

Комсомол ветерани, ёш авлодларнинг қадрдон дўсти Ёқубжон Валишоевнинг ҳаёти ва фаолияти ғоят чароғон, ибратли ва шонлидир. У 1906 йилда Тошкентда ишчи оиласида туғилган. Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли вужудга келган совет тузуми унинг билим олиши ва камол топиши учун омил бўлиб хизмат қилди. Тошкентдаги 3-мактаб-интернатда тарбияланди. Кейин техникумда ўқиди.

Ўша даврнинг энг йирик корхоналаридан бири бўлган 1-босмахонада ҳарф терувчи бўлиб ишлади. У ўз вазифасини яхши бажариш билан бирга, жамоат топшириқларини адо этишда ҳам тажриба тўплади. Физкультура ва спортни оммалаштиришда фаол қатнаша бошлади.

Босмачиларга қарши курашда, саводсизликни тугатишда ўзини кўрсатди. Ҳар қандай вазифани ўз вақтида ва виждонан бажариш унинг обрў-эътиборини оширди. Корхона комсомоллари юксак ишонч билдириб, уни ўзларига етакчи қилиб тайинлашди. Бу масъулиятли вазифани Ёқубжон шараф билан уддалади. Шундан кейин республикамизнинг жуда кўп шаҳар ва қишлоқларида меҳнат қилди. Бу жойларда янги спорт тўгаракларини ташкил этди. Кейинчалик бу тўгараклар физкультура коллективларига, сўнг жамиятларга айланди.

1930 йилда Ёқуб Валишоев физкультура бўйича раҳбар кадрлар тайёрлайдиган ўқишга юборилди. Ленинградда жисмоний ишларни ташкил қилиш бўйича етук кўникмага эга бўлди. У Ўрта Осиёдаги бир неча Иттифоқдош республикада физкультура бюроларини ташкил қилишга бош-қош бўлди.

Агар Ёқуб Валишоевнинг босиб ўтган ҳаёт йўлига назар ташлагудек бўлсак, 75 йиллик умрининг 59 йилини физкультура ва спорт ишларини ривожлантириш ва ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашга сарфлаганини кўрамиз. Биз бу жонкуяр, талабчан раҳбар, ёш авлоднинг меҳрибон мураббийси билан кўп йиллар бирга ишлаганмиз. Унинг қийинчиликларни сабот билан енгиши, ҳар қандай оғир вазиятда ҳам тушкунликка тушмаслиги, келажакка ишонч билан қараши ҳавасимизни келтиради.

Ёқуб Валишоев 1960 йилдан буён Округ офицерлар уйида ташкил қилинган уруш ва меҳнат ветеранлари шон-шуҳрати клубининг аъзоси сифатида жуда кўп тадбирларни амалга оширди. Айни пайтда у республика спорт ветеранлари совети президиумининг раиси сифатида ҳам катта ишларни амалга оширмоқда.

Ҳар қандай меҳнат кишининг қадрини оширишга Ё. Валишоевнинг фаолияти мисолида ишонч ҳосил қилиш мумкин. Унинг меҳнати муносиб тақдирланди. Ҳозир унинг кўксини олтита медаль безаб турибди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланган. Бу мукофотлар уни янада самаралироқ ишлаш, билим ва тажрибасини ёшларга ўргатишга ундамоқда. Ё. Валишоев шунинг учун ҳам тез-тез корхона ва ташкилотларда бўлиб, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

О. АЮПОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими.

С. НОДИРХОНОВ,
Округ офицерлар уйидаги уруш ва меҳнат ветеранлари советининг аъзоси.

• ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Дастлабки кўрик

«Ёшлик» спорт аренасида енгил атлетика бўйича Тошкент шаҳри биринчилиги бўлиб ўтди. Майдонда кўнгилли спорт жамиятлари ва маҳкамаларининг вакиллари ғолиблик учун кураш олиб бордилар. Юз қатнашчининг орасида тўққиз спорт мастери, ўн олти спорт мастерлигига кандидат, 52 биринчи разрядли спортчи бор эди. Бу беллашувлар тренер ва мутахассисларга СССР Кубогининг зонал мусобақалари бошланиши олдидан имкониятларни яна бир марта чамалаб кўриш имконини берди.

«Буревестник» кўнгилли спорт жамиятининг вакили В. Черников уч ҳатлаб сакрашда 15 метру 70 сантиметр натижа кўрсатиб б и р и н ч и ўринни эгаллади. У мамлакатимиз терма командаси шарафини ҳимоя қилишга тайёр эканлигини исботлади. Мамлакатимиз терма командасининг яна бир аъзоси — «Локомотив» кўнгилли спорт жамиятининг вакили В. Климов юз метр масофага ўтказилган пойгада 14,5 секунд натижа кўрсатди. Ана шу масофага аёллар ўртасида ўтказилган беллашувда Н. Мишина маррага биринчи бўлиб етиб келди.

Умуман беллашувлар ядро улоқтириш, сакраш ва югуриш бўйича спортчиларимиз ҳали етарли тайёргарликка эга эмас эканликларини кўрсатди. Тренер ва мутахассислар бундан тўғри хулоса чиқариб спортчиларни жиддий беллашувларга пухта тайёргарлик кўриш тадбирларини амалга оширишлари лозим.

Баскетбол

ОФАРИН, «УНИВЕРСИТЕТ»

Олий лигада илк марта қатнашиб, ўзига хос ўйин услубини яратиш ва такомиллаштиришга ҳаракат қилаётган «Университет» баскетболчилари айниқса ўз майдонларида ажойиб ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Бунинг учун Вильнюснинг «Статибо» ва Тбилисининг «Динамо» командалари билан ўтказилган учрашувларни эсга олиш кифоя.

Командамизнинг бу сафарги рақиби мамлакатимиздаги энг пешқадам ва номдор командаларидан бири — москвалик динамочилар бўлди. Учрашувнинг кескин кураш остида ўтиши аён эди. Чунки Тошкентликлар бу сафар ҳам ўйинга яхши тайёргарлик кўришганди. Шундай бўлди ҳам.

«Университет»да биринчи бўлимни тажрибали Гаврилов, Филюшкин, Сухорев, Авдеев, Сёминлар бошлаб беришди. Меҳмонлар составида етакчи ўйинчилардан бири, Москва Олимпиадасининг кумуш совриндори Жигили йўқ бўлса ҳам улар стартни яхши олишди. Ҳисобни меҳмонларнинг капитани Фесенко очди. Биринчи минутнинг ўзида ҳисоб 4:0 га етди. Кўп ўтмасдан меҳмонлар 8:4 ҳисобида олдинга чиқиб олишди. Шундан кейин майдондаги аҳвол ўзгарди. Тошкентликлар ташаббусни ўз қўлларига олишди. Гарчи ҳамшаҳарларимиз составида Бузляков қатнашмаётган бўлса ҳам шундан кейин мезбонлар ўзларини ўнглаб олиб қатъий ҳужумга ўтишди. Ҳисоб тенглашганидан сўнг ҳар икки команда ўйинчилари аниқ ҳаракат қила бошладилар. Шунинг учун анча вақтгача ҳисобдаги фарқ ўзгармай турди. (12:12, 14:14; 16:16; 18:18).

Москваликларнинг Попов, Фесенко, Головенко каби кучли ўйинчилари бу сафар йигитларимизга далил қаршилик кўрсата олмадилар. Мезбонларнинг тренерлари ўйин суръатини ошириш учун майдонга тез-тез кўполлик қилаётган Филюшкиннинг ўрнига халқаро классдаги спорт мастери Алжан Жармуҳамедовни туширишди. Жармуҳамедов, Сухарев, Филюшкинларнинг ҳалқани аниқ нишонга олишлари туфайли ҳисобдаги фарқ 10 очкони ташкил этди. Меҳмонларнинг уринишларига қарамай бўлим охирида ҳам фарқ ўзгармай қолди. 50:40.

Ғалаба учун кураш иккинчи бўлимда ғоят шиддатли бўлди. Биринчи минутда баскетболчиларимиз ўзлари яхши ҳимояланишгани ҳолда яна тўрт очко тўплашга эришишди. Ҳар иккала коллектив ўйинчилари кутилмаган, чиройли комбинациялар уюштира бошлашди. Айни пайтда улар биринчи бўлимдагига нисбатан кўпроқ ноаниқликка йўл қўя бошладилар. Ўйинчиларнинг чарчаганликлари сезила бошлади. Мезбонлардан майдонга Гаврилов ўрнига ёш ўйинчи Востренко тушди. Баскетболчиларимиз ҳужумни янада кучайтиришди. Востренкода ҳали бундай коллективлар билан беллашиш тажрибаси йўқ бўлса ҳам у майдонда актив ҳаракат қилди. Унинг ўйини кўпчиликка маъқул тушди.

Командамиз ўйинчиларининг анча кучсизланиб, шошиб қолганлиги меҳмонларга қўл келди. Улар ҳужумни кучайтириб фарқни кескин камайтиришга муваффақ бўлишди — 94:90. Нима қилиш керак? Бундай аҳволда мағлубиятга учраш ҳам ҳеч гап эмас! Йигитларимиз ўзларини қўлга олиб маҳоратли ўйин кўрсата бошлашди. Учрашув тугаганлигини билдирувчи хуштак чалинганда таблода 98:90 рақамлари порлаб турарди.

Шундай қилиб ҳамшаҳарларимиз ўтган йилги мамлакат биринчилигининг бронза совриндори — Москванинг «Динамо» командасини доғда қолдирди. Офарин, «Университет»!

Д. ҲОЛМИРЗАЕВ.

***

СУРАТЛ А Р Д А: «Университет» — «Динамо» (Москва) учрашувидан лавҳалар.
Р. Загратдинов фотолари.

Истеъмол буюмларига—кенг йўл

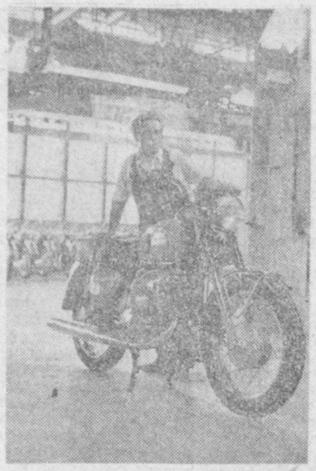

УДМУРТИСТОН АССР. Мотоцикллар ишлаб чиқариладиган «Ижмаш» бирлашмасида «Иж-Юпитер-4» янги мотоциклини ишлаб чиқариш бошланди. У 28 от кучига эга бўлган икки цилиндрли двигателга эга. Бу соатига 125 километр тезлик билан ҳаракат қилиш имконини беради. Янги конструкциядаги карбюратор двигателнинг барча режимда текис ишлашини таъминлайди.

СУРАТДА: синовчи слесарь А. И. Рилов янги мотоциклни намойиш қилмоқда.

***

ЗАКАРПАТЬЕ ОБЛАСТИ. Мукачево шаҳридаги экспериментал фабрика ҳар йили спорт мухлислари учун чорак миллион чанғи ишлаб чиқаради. Корхона маҳсулотларининг аксарият қисми, шу жумладан клюшкаларнинг ярмидан кўпи Сифат белгиси билан тайёрланади.

СУРАТДА: контролёр О. Белоукраинская клюшкаларни намойиш этяпти.

ТАСС фотохроникаси.

• *Эллар, одатлар*

«КАМ БОЛАЛИ БЕЧОРАЛАР»

Ҳиндистонда аҳолининг ҳаддан ташқари кўпайиб кетаётганининг олдини олиш учун, туғилишни камайтириш учун кураш бошланганда унга бағишлаб бир плакат чиқаришган. Унда иккита оила тасвирланган. Плакатнинг бир томонида хароба кулба, унинг олдида эр-хотин бир тўда яланғоч, жулдур кийимли болаларига термулишиб турибди. Иккинчи томонда эса жуда яхши кийинган эр-хотиннинг ўғил билан қизини қучоқлаб тургани тасвирланган.

Юзаки қараганда, бу расмдан кутилган мақсад маълум эди. Лекин маҳаллий аҳоли буни бошқача тушунган. Кўпчилик одамлар иккинчи расмга қараб: «Бечораларнинг турмуши яхши экану, худо боладан қисиб қўйган экан-да», деб кам болали оилага ачинишибди.

БИЛДИРИШ

Эртага, 14 январь соат 17 да идеология ходимлари университетида навбатдаги машғулотлар бўлади.

Ўзбек тилида халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторлар тайёрлаш факультетида лектор — тарих фанлари кандидати, доцент Э. Гульметов «Ҳозирги босқичда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати» мавзуида, фалсафа фанлари кандидати, лектор — Ш. Ҳайдаров эса «Ҳозирги босқичда Совет—Франция муносабатлари» мавзуида лекция ўқийдилар.

• РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 13/I да **Рўйхатларда йўқ** (19.30), 14/I да **Кузнинг биринчи куни** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/I да **Ужарлар.**

КИНО

13 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:
«ОФСЕТ» — **Дружба.**
«ИИЛЛАР ЎТИБ» — **Восток.**
«ПРОХОДКАЧИЛАР» — **Қозоғистон.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ПЕТРОВКА КЎЧАСИ, 38-УЙ. ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» — **Қозоғистон** (18, 20, 21.00, телефон 35-24-92), **Дружба** (17, 18, 19.30, 20.30, жавоб берувчи автомат 66-15-75), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (18, 20.45, жавоб берувчи автомат 78-47-25), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (17, 20.00 жавоб берувчи автомат 33-44-52).
«ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).
«БАРВАҚТ ЗАНГ БОСДИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).
«КЕЧИККАН УЧРАШУВЛАР» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).
«ЭСКИ ҚАРЗЛАР» — **Искра** (16, 18, 19.45, жавоб берувчи автомат 39-14-59).

14 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:
«ОФСЕТ» — **Дружба.**
«ИИЛЛАР ЎТИБ» — **Восток.**
«ПРОХОДКАЧИЛАР» — **Қозоғистон.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
«ПЕТРОВКА КЎЧАСИ, 38-уй. ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» — **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92), **Дружба** (11, 12, 14, 15, 18, 19.30, 20.30, жавоб берувчи автомат 66-15-75), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 20.45, жавоб берувчи автомат 78-47-25), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (11, 14, 17, 20.00, жавоб берувчи автомат 33-44-52).
«ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).
«БАРВАҚТ ЗАНГ БОСДИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).
«КЕЧИККАН УЧРАШУВЛАР» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).
«ЭСКИ ҚАРЗЛАР» — **Искра** (16, 18, 19.45, жавоб берувчи автомат 39-14-59).

ЎЗБЕКИСТОН ССР СУВДА ҚУТҚАРИШ ИШЛАРИНИ БАЖАРУВЧИ ЖАМИЯТНИНГ МАРКАЗИЙ СОВЕТИ КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ҲАВАСКОР КЕМА ҲАЙДОВЧИЛАР. **Ўқиш муддати бир ой;** МОТОРИСТ РУЛЧИЛАР. **Ўқиш муддати —уч ой.**
МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.
Мурожаат учун адрес: 700084. Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 6-уй, «Ғалаба» боғи.

Қирғизистон ССР Пржевальск шаҳридаги Наримонов номли мактаб томонидан **Аҳмеджонова Рихсиниса Исмаиловна** номига берилган 196854 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
21 ЯНВАРДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
«БЕНГАЛ ЙЎЛБАРСЛАРИ»

ЙЎЛБАРСЛАРНИ ЎРГАТУВЧИ —**Латвия ССРда** хизмат кўрсатган артист Степан ДЕНИСОВ.
Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30 да, якшанба кунлари 12, 16, 19.30 да бошланади.

ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИ БИНОСИДА
(Полторацкий кўчаси, 12-уй, телефон 33-52-02)
ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС АБОНЕМЕНТЛАРИ ҲАМДА ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУСЛАРДА ЮРИШ УЧУН ҲАР ХИЛ КАРТОЧКАЛАРНИ ТАРҚАТАДИГАН

МАРКАЗИЙ КАССА ИШЛАМОҚДА

Абонементлар, карточкалар давлат банки штампи қўйилган тўлов қоғозининг копияси, олувчи номига берилган ишонч қоғози ва паспорт бўлган тақдирдагина берилади.
ШУНИНГДЕК, АБОНЕМЕНТЛАР НАҚД ПУЛГА (10 сўмлик) ҲАМ СОТИЛАДИ ВА КВИТАНЦИЯ БЕРИЛАДИ.
БИЗНИНГ ҲИСОБ СЧЕТИМИЗ 250850. ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ДАВЛАТ БАНКИНИНГ ЛЕНИН РАЙОН БЎЛИМИДА ЖОЙЛАШГАН.
Касса соат 9.00 дан 17.00 гача ишлайди, танаффус соат 13.00 дан 14.00 гача. Дам олиш кунлари шанба ва якшанба.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ
1981 ЙИЛ 1 МАРТГАЧА
ШАХСИЙ ВА БУЮМ СТРАХОВАНИЕСИ ШАРТНОМАЛАРИНИ МАКСИМАЛ КЎПАЙТИРИШ ВА АҲОЛИГА МАДАНИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЎЙИЧА
СТРАХОВАНИЕ ИШЛАРИНИНГ
ИККИ ОЙЛИГИНИ ЎТКАЗАДИ
2 ОЙЛИКНИ ЎТКАЗИШДА АКТИВ ҚАТНАШИНГ. **Ҳаётнинг аралаш страхованиеси, болалар ва тўй страхованиелари, уй-рўзғор буюмлари ҳамда буюмлар ва транспорт воситалари страхованиелари бўйича шартномалар тузинг.**
СТРАХОВАНИЕ ШАРТЛАРИ БИЛАН ТЎЛАРОҚ ТАНИШИШ ВА ШАРТНОМА ТУЗИШ УЧУН ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ ИНСПЕКЦИЯЛАРИГА ЁКИ СТРАХОВАНИЕ АГЕНТИГА УЧРАШИНГ.
ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШҚАРМАСИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИНИНГ
Тошкент шаҳар ўқув-ишлаб чиқариш комбинати
ҚИСҚА МУДДАТЛИ КУРСЛАРГА
қуйидаги мутахассисликлар бўйича
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аёлларнинг енгил кўйлакларини тикиш бўйича мастер — 16 дан 30 ёшгача бўлган 10-синф маълумотидаги қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 9 ой. Стипендия —30 сўм.
Аёлларнинг енгил кўйлакларини тикиш бўйича мастерлар тайёрлов группасида ўқиш группаларнинг комплектлашувига қараб бошланади.
Ўқув-ишлаб чиқариш комбинатига кирувчиларнинг Тошкент шаҳрида доимий пропискада бўлишлари шарт. Ўқув юртига қабул вақтида абитуриентлар билан суҳбат ўтказилади.
Ўқиш муддати доимий меҳнат стажига киради.
Ўқув юртини тамомлагач битирувчилар Тошкент шаҳридаги маиший хизмат корхоналарига ишга юборилади.
Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши шарт: директор номига ариза, маълумот ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 3 та фото сурат (3х4 см), автобиография.
Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700053, Тошкент шаҳар, Киров райони, 1-Минг Ўрик кўчаси, 9-уй (2, 16-трамвайлар, 19, 105-автобуслар, 10, 23-маршрут таксиларининг «Узбексельмаш» заводи» бекати). Телефон 35-25-64.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

13 ЯНВАРЬ— СЕШАНБА
Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.05 М. Кажлаев асарларидан симфоник концерт. 18.45 «Алкоголизм. Врач суҳбатлари». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Халқаро конкурслар лауреати З. Шихмурзаева (скрипка) ва А. Гарин (гитара) чалади. 19.40 «Фан оламида». Қирғизистон ССР Фанлар академияси. 20.25 «Шаҳзода Флоризелнинг саргузашти». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. Р. Стивенсон ҳикоялари мотивлари асосида. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 Останкино концерт студиясида ёзувчи А. Софронов билан учрашув. 23.05 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий). 18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка». 19.00 «Миллионлар ленинча университети». «Социалистик мусобақанинг ленинча принциплари». 19.20 «Врач маслаҳати». «Грипптан сақланинг!». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Верди музикаси». Телевизион бадиий фильм (рус.). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Совет турмуш тарзи». Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг вице-президенти Э. Юсупов сўзи. 21.15 «Тоғ қўллари сири». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Янги йил оқшомида». Байрам музикали программаси (31 декабрдаги кўрсатув такрорланади). 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Биология. «Ирсият қонунлари» (рус.). 20.55 Ўқитувчи экрани. «Болалар нутқидаги камчиликларни бартараф этиш йўллари». 21.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 22.25 «Москва вақти билан». Бадиий фильм.

14 ЯНВАРЬ — ЧОРШАНБА
Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 Мультфильмлар программаси. 10.35 «Шаҳзода Флоризелнинг саргузашти». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.50 «Бу ерда рус шеърияти янграган». Фильм-концерт. 12.20 «Яшасин кино». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси. 16.25 «Жонажон табиат». 16.45 «Рус тили». 17.15 «Горнчилар, қаердасиз!». 17.45 Н. Жиганов асарларини Москва Давлат филармониясининг академик симфоник оркестри ижро этади.

18.35 «Жасорат». 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ёшлик қўшиқлари». Фильм-концерт. 19.55 «Инсон ва қонун». 20.25 «Шаҳзода Флоризелнинг саргузашти». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 Вольск шаҳрининг 200 йиллигига. «Вольск». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 22.35 «Дунё воқеалари». 22.50 «Дўстларимиз чеҳраси». 23.35 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Болалар учун телетеатр. «Қорбобонинг таклифномаси» (такрорий). 12.30 Болалар учун фильм. «Янги йил совғаси» (рус.). 12.55 «Зангори «қўлтиқ капитанлари». Бадиий фильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Қувноқлар». Мультфильм. 18.30 «Ёш куч». Мактаб ўқувчилари учун спорт кўрсатуви. 19.00 «Ердаги из». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 19.15 «Қишлоқ ҳаёти». Каттақўрғон чорвачилик саноат комплекси (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Циркни севмай бўладими?». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Янги йил оқшомида». Байрам музикали программаси (31 декабрдаги кўрсатув такрорланади). 00.30 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Биология. «Ирсият қонунлари». 20.55 Реклама. 21.05 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 22.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз ишчи бўламиз».

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ
РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИГА
автоматда гаплашиш пунктлари цехига пенсионерларни
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

Биласизми?

КУЛГУ МАСКАНИ

Дунёдаги энг қувноқ музей Сан-Франциско шаҳридаги университет қошида очилган. Унинг ташкилотчилари кишини кулдирадиган жамийки нарсалар — кулгули лапарлар, латифалар, карикатура ва фавқулодда кулгуни қистайдиган ўйинчоқларгача музей фондига тўплашга ҳаракат қилганлар. Бироқ мазкур музейнинг мақсади бекорчи кишиларни кулдиришдангина иборат эмас. Илмий маънода музейга бириктилган махсус врачлар бу ерда кулгу ва қувноқ кайфиятнинг инсон организмига таъсири жараёнини ўрганиб, кузатишлар олиб борадилар.

ДЕҲҚОННИНГ БОЙЛИГИ

Югославиялик Л. Сорвак— дунёда ўз музейини ташкил этиш шарафига муяссар бўлган ёлғиз деҳқондир. Унинг музейига ҳар қандай илмий идоранинг ҳаваси келмай иложи йўқ. Нови Сад шаҳридаги тарих музейи ходимлари Сорвак уйининг бир хонасини ўз филиаллари деб бежизга айтишмайди. Л. Сорвак 20 йил давомида плуг билан ер хайдаб, антик тангаларнинг бутун бир коллекциясини тўплади. Унинг «бойлиги» ичида қадимий энг нодир тангалар ҳам топилади. Сорвакнинг уйида римликлар, сарматлар, дастлабки славянларнинг сопол идишлари, шунингдек, неолит даврининг тош болталарини ҳам учратиш мумкин.

3500 ДОНА ЛАМПОЧКА

Ғарбий германиялик инженер Герберт Вольман Кельн шаҳрида электр лампочкалари музейини ташкил этди. У 45 мамлакатда ишлаб чиқарилган лампочкаларнинг дастлабки авлодидан тортиб то хозирги замонавий лампочкаларгача йиғишга мушарраф бўлди.

Инженер музейидаги энг митти лампочканинг катталиги мош донасига тенг келади. Энг катта лампочка эса киностудиялар учун мўлжалланган бўлиб, унинг диаметри 50 сантиметрни ташкил этади.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат—33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19: фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари—33-90-50.